

Naivečiji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 156. — STEV. 156.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 6, 1926. — TOREK, 6. JULIJA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

NOVA INJUNKCIJA PREMOGARSKIH BARONOV

"Injunkcija" je pomagala proizvajalcem mehkega premoga. — Sodišča se niti malo ne brigajo za moralo in sklenjene kontrakte. — Za "mrtvo delo" ne dobe delavci skoro nobene plače. — V neodvisnih prodajalnah ne smejo kupovati.

PHILADELPHIA, Pa., 5. julija. — Državno višje sodišče Pennsylvanijske je vzdržalo ustavno povelje, izposlovano v Jefferson okraju proti organiziranim premogarjem okraja 2 United Mine Workers ter potrdilo s tem organizaciji sovražno stališče Rochester & Pittsburgh Coal & Iron Co. v Adrian, Pa. Višje sodišče je prečrtalo v ustavnem povelju le besedo "miroljubni" piketi, a sicer vzdržalo vse delavstvu sovražno določbe, ki prepovedujejo delavcem paradržanje ter vse možne oblike "ustrahovanja". Delavci se bore za vzdržanje meznega dogovora iz leta 1924, katerega je družba kršila.

Neprilike, katerim so izpostavljeni delavci v neorganiziranih okrajih krog Clearfield, Pa., so drastično razvidne iz izjave John Brophy-ja, predsednika okraja 2. United Mine Workers.

Brophy je pošteno ožigosal delovanje zaničevanja vrednih špijonov ter izkoriščanje delavcev v takozvanih kompanijskih štorih. Izkopani premog krivično tehtajo in vsled tega ostane neorganiziranim premogarjem komaj toliko zaslužka, da bomo prežive sebe in svoje družine.

Razven direktnega skrčenja zaslužka za 30 odstotkov, — se glasi v izjavi Brophyja, — so tudi indirektni odbitki, ki spravljajo skrčenja mezd v primeri z unijskimi plačami na 40 ali celo 50 odstotkov. Za pospravljalno delo (dead work), ne dobi delavec skoro nikake plače. Vedno bolj pogoste postajajo pritožbe glede varanj pri tehtanju. Ker niso delavci organizirani, tudi ni nikakega unijskega nadzornika pri tehtnicah, ki bi pazil, da dobi delavec res plačan ves premog, ki ga je izkopal. V kompanijskih štorih, ki računajo neprimerno visoke cene za vse potrebščine, se še nadalje slabša življenski položaj delavcev. Ljudje izjavljajo, da jim prete z izgubo dela, če kupujejo v neodvisnih prodajalnah, kjer dobe vse potrebščine za 15 ali dvajset odstotkov cenejše.

Brophy je tudi očrtal delavske pogoje v neunijskih premogovnikih, ki postajajo od meseca do meseca slabši. Ljudje morajo vedno napornejše delati. V splošnem prevladuje sistem priganjanja, ki izkorišča delavce do popolnega izčrpanja.

Varnostne odredbe so v teh napravah povsem nepoznane prikazni. Vse tozadevne določbe zanemarjajo. Delavec, ki se je pritožil, izgubi takoj svojo službo. Ustanovljen je nesramen špijonski in ovadski sistem, vsled katerega so delavci ne le v rovu, temveč tudi doma, pod neprestanim nadzorstvom. Konsument mora seveda plačati za vzdržanje te armade špijonov in ovaduhov. Podjetniki baj nimajo denarja, da bi pošteno plačevali svoje ljudi.

Atentat si je izmislila policija.

PARIZ, Francija, 5. julija. — Ko je dospel pred par dnevi španski kralj Alfonso semkaj, je policija aretirala španskega podanika Abadia in Aseacia, češ, da sta hotela vprizoriti atentat na španskega monarha. Sodišče ju je več dni zadrževalo, pa jima ni moglo dokazati nobene krivde. Nameravani atentat se je najbrž pojavil v glavah preveč navdušenih policistov.

Vsak Šved se mora učiti plavati.

STOCKHOLM, Švedska, 5. jul. — Ker vsako leto utone več ljudi, je vlada odredila, da se mora vsak med nautični plavati. Tisti, ki ne zna plavati, ne morejo dobiti nobene javne službe.

WAYNE B. WHEELER,

generalni odvetnik Antisalonke

Lige, ki je priznal, da je Liga potrošila na milijone dolarjev za uveljavljanje suhaške postavke.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Radikalne odredbe v mehiški republiki.

Nov odlok, ki je bil uveljavljen v Mehiki, je korenito pometel z vplivom duhovništva na državne zadeve.

MEXICO CITY, Mehika, 5. jul. — Mehška vlada je izdala večeraj nov odlok proti posvetni lastnini cerkve. Ta odlok vsebuje določbe glede konfisciranja lastnine, glede kazni za kršenje postav, tika-jočih se delovanja cerkvenih organizacij ter posebno prepoved, naslovljeno na katoliško časopisje, da razpravlja o stališču vlade v verskih zadevah. Uradni list ugovarja, da je postava reforma kazenskega zakonika za okraje in zvezne teritorije, v varstvo republike, da prepreči na ta način vse zločine proti zvezni upravi.

Odlok vlade vključuje 33 členov ter sta ga podpisala predsednik Calles in minister za notranje zadeve Tejeda. Kdor krši to postavo, bo kaznovan z denarno globo 500 pesos ali 15 dnevi zapora. Kdor ni rojen v Mehiki, nima sploh pravice izvrševati poklice duhovnika. Tak človek ne sme voditi nikakih verskih cerimonij.

Člen 3. določa, da morajo biti vse javne in privatne šole posvetne značaja in da se mora v vseh vršiti pouk, kot ga predpisuje vlada. V nasprotjem slučaju bodo oblasti šole enostavno zaprle. Nobena verska družba nima pravice ustanovljati šol za elementarni pouk. Elementarne šole, katere ustanove drugi privatni državljan, pa bodo pod strogo vladno kontrolo.

Odlok izrecno prepoveduje ustanovljenje redov, samostanov ali sličnih naprav, neglede na konfesijo. Prepoved utemeljujejo s tem, da ne more vlada odobriti nobenega kontrakta, katerega namen je izguba človeške prostosti. Meniške redde smatrajo za verske organizacije, v katerih žive člani po verskih pravilih ter so podrejeni enemu ali več predstojnikom.

Veselo vojaško taborišče.

PHILADELPHIA, Pa., 5. jul. — Čedne razmere morajo vladati v vojaškem taborišču tukajšnje svetovne razstave. 17 vojakov 3. kavalerijskega polka je bilo stavljenih v policijskem sodišču pod jamščino po \$500. Dolže jih, da so dajali deklicam, ki so obiskale razstavo, toliko žganja, da so postale pijane, nakar so jih zlorabili.

Aretacijo so izvršili policisti na konjih, potem ko se je več mater pritožilo pri policiji, da so se njih hčerke vrtnile pijane z razstave. Policija je objavila, da bo uvedla strogo preiskavo.

Privatno obratovanje belgijskih železnic.

BRUSELJ, Belgija, 6. julija. — Belgijski kabinet je danes odobril predlog, ki določa, naj se omanje narodna železniška družba, ki bo obratovala železnice.

Dr. Wiedfeldt umrl.

ESSEN, Nemčija, 5. julija. — Bivši nemški poslanik v Združenih državah in generalni ravnatelj Knappovih tovarn, dr. Wiedfeldt, je umrl danes tukaj v starosti 55 let.

Novi ameriški poslanik Prince.

Dr. Prince, novi ameriški poslanik v Jugoslaviji, je presenetil Srbe in kralja, ko jih je nagovoril v njih domačem jeziku.

John D. Prince, nekdanji poslušatelj guvern New Jerseyja in sedanjí ameriški poslanik v Jugoslaviji, je edini inozemski diplomat, ki lahko govori s Srbi v njih domačem jeziku. Ko je dospel semkaj pred kratkim s svojega prejšnjega mesta na Danskem, je presenetil jugoslovanske časniške poročevalce, ko jih je nagovoril v čisti srbsčini. Istotako je presenetil tudi Aleksandra.

Vi ste edini inozemski diplomat, ki se je kdaj razgovarjal z mano v čisti srbsčini, — je rekel kralj. — Čestitam vam k vaši odlični jezikovni zmožnosti.

Dr Prince je bil nekdo profesor slovaških jezikov na Columbijskem vsehšolskem v New Yorku. Razven tega pa govori še dosti drugih jezikov, na pr. turško, arabsko, hindustansko, armensko in grško. Dobro izošan je tudi v godbi.

Splošna ekonomska kriza v Franciji.

Francoske gospodarske krize baje ni mogoče preprečiti. — Izvedenci so nasvetovali novo Morganovo posojilo v znesku dvestotih milijonov dolarjev.

PARIZ, Francija, 5. julija. — Svetovno vojno mavaja poročila francoskih finančnih izvedencev, ki je bilo objavljeno včeraj, kot glavni vzrok finančne nestabilnosti Francije. S tem ni povedal komitej seveda ničesar novega, a izjavil takoj na to, da morajo znati inozemska posojila najmanj dvesto milijonov dolarjev.

RABAT, Maroko, 5. julija. — Francoske oblasti, bodo vodile nekdanj vsemogočnega voditelja rifskih plemen, Abdel Krima, močno zastražena od francoskih in španskih vojakov, po naselbinah domačinov, ker je sicer nemogoče misliti na prenehanje sovražnosti. Med rifskimi plemeni je postalo splošno prepričanje, da se Abdel Krim ni udal, temveč da ses kriva nekje v gorah, da pride ob določenem čas uzopet na dan ter napove Francozom in Špancem novo vojno.

CASABLANCA, Maroko, 5. julija. — Velike priprave se vrše tukaj za potovanje maroškega sultana Mulej Jusufa v Francijo, določeno na dan 7. julija. Po marški šegi mora odpotovanje sultana spremljati glasno žalovanje lomanih žensk.

Svoji k svojim.

RIM, Italija, 5. julija. — Bivši ameriški državni tajnik Charles Evans Hughes, ki je znan po svojih nazadnjaških nazorih, je obiskal danes laškega ministrskega predsednika Mussolinija ter se je dolgo časa pogovarjal z njim. Ko se je vrnil iz njegove pisarne, je rekel časnikarim poročevalcem: — Mussolini je najbolj zanimiv mož, kar sem jih kdaj srečal v svojem življenju. Fazizem je pa najbolj zanimiva naprava, kar sem jih opazil doslej v Evropi.

Velike poplave v centralni Evropi.

Po Evropi so se pojavile velike preplave. — V Nemčiji se je večkrat utrgal oblak. — Povodenj je odnesla cele vasi na Balkanu.

BERLIN, Nemčija, 5. julija. — Dvakrat v manj kot dveh urah se je utrgal oblak nad ozkimi dolinami Kirkonosev na nemško-češki meji. Pet oseb je izgubilo pri tem življenje. Gorsko letovišče Krummholtz ter vasi Hermisdorf, Giersdorf in Agnetendorf s bile skoro popolnoma uničene, ker jih je deloma odneslo vodovje.

Panika je izbruhnila, ko se je pojavil drugi nali ob desetih predvečerajšnjim zvečer, potem ko je pričelo vodovje že padati. V najgloblji temi so vprizorili pokuske, da rešijo domačo živino.

Oddan je bil nujen poziv na pomoč, ker je odnesla voda skoro vse življenske potrebščine.

SOFIJA, Bolgarsko, 5. julija. — Tekom zadnjih štiri in dvajsetih ur so napravile preplave velikanske škodo po Bolgarski.

Donava je uničila pomole v Nikopolu. Kraja Vitben in Etakard sta bila popolnoma uničena. Uničeni so bili tudi vsi mostovi, vodod prego reke Strume.

Petrič, pozorišče zadnjega obstrljevanja Grkov, je bil preplavljen. Poročila pravijo, da so bili vsi pridečki v Macedoniji uničeni.

BEOGRAD, Jugoslavija, 5. julija. — Najhušja povodenj, v zadnjem stoletju se je pojavila v nižje ležečih pokrajinah Jugoslavije. Pet kmetov je utonilo v Štitu. Železniške zveze so bile prekinjene pri Kumanovu, Krivi in Palanki.

MEXICO CITY, Mehika, 5. julija. — Reka Consulado in drugo manjše reke krog mehiškega glavnega mesta so stopile včeraj preko bregov ter preplavile farmsko ozemlje ter nekaj nižje ležečih predmestij.

Železniška služba je bila motena in zveza z državama Morelos in Oaxaca je bila popolnoma prekinjena.

Perzijski vojski dezertirajo.

TEHERAN, Perzija, 5. julija. — Osenuto perzijskih vojakov se je pridružilo vstašem, vsled česar se je položaj v Chorasnu jako poslabšal. Močna vojaška ekspedicija je poslana proti Aserbejdžanu, iz česar je sklepati, da se vstaja vedno bolj širi.

POROČILO FRANCOSKIH IZVEDENCEV

Francoski finančni izvedenci zahtevajo drastične odredbe. — Glavni cilji so uravnanje proračuna, odpomoč za zakladnico in štabilnost franka. — Zahtevajo hitro akcijo glede ameriškega dolga. Devet važnih nasvetov.

PARIZ, Francija, 5. julija. — S pomočjo zdravih, staromodnih sredstev, je komitej francoskih izvedencev, obstoječ iz bankirjev, finančnikov in narodnih ekonomov, priporočil francoski vladi način, kako izboljšati finančno stanje.

Poročilo izvedencev, ki bo objavljeno danes, ne vsebuje ničesar drugega kot sredstva, ki so splošno znana za ozdravljenje finančno bolne države.

Predvsem je treba uveljaviti strogo ekonomijo, strogo ravnotežje izdatkov in dohodkov, nikakih posojil od Francoske banke, konsolidiranje visečega dolga, natančno izpolnitev obligacij države ter plačanje inozemskih dolgov. Razvntega je treba najeti nadaljne inozemske dolgove.

Izvedenci so si stavili tri cilje, katere je treba doseči: perfektno uravnanje proračuna, odpomoč za zakladnico in štabilnost narodne valute.

Da se doseže te tri cilje, je stavila komisija devet predlogov, ki se glase na kratko:

1. Izboljšanje davčnega sistema, da bo nudil hitreje in boljše dohodke ter dobavil državi štiri tisoč milijonov novih davkov.
2. Energično skrčenje državnih izdatkov.
3. Prekinjenje sistema jemanja predujemov iz Francoske banke, da se na ta način pokrije nove izdatke.
4. Počasno skrčenje bančnih posojil državi, da se tempotom ojači bančno kritje izdanega denarja.
5. Odpomoč za zakladnico ter povratek k njenemu normalnemu poslovanju potom reorganizacije velikega dela visečega dolga ter njega uprave od povsem neodvisnega padajočega sklada.
6. Prostovoljni napor za konsolidiranje kratkoročnih narodno-obrambnih in zakladniških obveznic.
7. Udelestvovanje narodne finančne štabilnosti s pomočjo Francoske banke.
8. Priprave za povratek kapitala. V ta namen bo treba najeti dolgoročno posojila s povratkom k zdravi narodni valuti.

Komitej je odločno povdaril potrebo, da naj se takoj odobri washingtonski zadolžni dogovor in da se sklene slično uravnavo tudi z Anglijo.

V poglavju glede zakladniškega problema ter odpomoči proti bremenu visečega dolga se izrekajo izvedenci proti prisiljenemu konsolidiranju potoma davka na kapital ali proti prisilnemu posojilu.

Prvotni sklad štirih tisoč milijonov frankov naj bi ustvarili s pomočjo inozemskega posojila; nadaljna posojila naj bi bila deloma posvečena istemu namenu.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba uga jala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.45	Lir	100 \$ 4.25
Din.	1,000 \$ 18.60	Lir	200 \$ 8.20
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir	300 \$12.00
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir	500 \$19.50
Din.	10,000 \$183.00	Lir	1000 \$38.00

Za pošiljate, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

je edino slovensko podjetje v New Yorku, ki ima vplačan predpisani kapital za izvrševanje poslov državne banke, ter se v skladu s postavo zamore imenovati banka.

Prispet v leto 1925 je imel \$3,992,673.47, v besedah: — trimilijone - devetsto devetdeset tisoč - sedemsto sedemdeset dolarjev in 47 centov.

Posebni podatki.

Prispejba za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$300. po 3. centu od vsakega dolarja. Za večje svote po pismenem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For a whole year in advance	For a whole year in advance	\$7.00
in Canada	For a whole year in advance	\$3.50
For a half year	For a whole year in advance	\$7.00
For a quarter year	For a whole year in advance	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prošimo, da se nam tudi prejeto bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

PRAZNIK NEODVISNOSTI

Vse letošnje leto je posvečeno praznovanju ameriške neodvisnosti, kajti letos je minilo stopetdeset let, odkar je bila proglašena.

Slavnosti so dosegle svoj višek v nedeljo in včeraj. Ta pomembni dogodek so praznovali s slavnostnimi govori, streli, poki in umetelnim ognjem.

Če je v srcih Amerikancev že vsaj približno toliko iskrene domorodne ljubezni kot je je bilo izraženo z besedam in bengalsko lučjo, je ameriški narod brezdvoma najbolj domoljuben narod na svetu.

AMERIŠKI POSLANIK NA SRBSKEM DVORU

Časopisje poroča o sledečem zanimivem slučaju: Ko je došel novi ameriški poslanik, John D. Prince v Beograd, so bili časnikarski poročevalci silno presenečeni, ker je odgovarjal na njihova vprašanja v pristni srbsčini.

In ko ga je pozneje sprejel kralj v avdienci, se mu ni mogel načuditi. Ves je bil vznemirjen ter mu je rekel: — "Dosti diplomatov so že poslale velevladi na naš dvor, toda vi ste prvi, ki je zmožen našega jezika."

Po našem mnenju ni to nič več kot pošteno in pravilno.

Vsak tujezemski diplomat bi moral govoriti jezik one dežele, v kateri zastopa svojo državo.

Vsi važnejši inozemski diplomati v Washingtonu so zmožni angleščine. Nobena država ne bo pošiljala v Pariz za svoje predstavitelje ljudi, ki ne govore francoščine.

Dr. Soff, ki je pred vojno zastopal Nemčijo na japonskem dvoru, je perfektno govoril kitajščino in japonščino.

Enako bi moralo biti s konzuli. Pa ni. Že vsaj z našimi jugoslovanskimi ne. Jugoslovanski kralj je bil presenečen, ko ga je nagovoril ameriški poslanik v srbsčini.

Strašno bi bili tudi mi presenečeni in bi bili jugoslovanskemu kralju srčno hvaležni, ako bi poslal v New York konzula, s katerimi bi bilo mogoče uradovati in kramljati v slovenščini.

Dosedaj se pa to še ni zgodilo.

Če je v Ameriki dva tisoč pristnih Srbov, jih je že dosti.

Slovencev in Hrvatov je pa nad pol milijona.

V Združenih državah je menda pet jugoslovanskih konzulatov, kateri so tipično srbski od konzula pa do zadnjega vratarja.

Slovenci nič kaj radi ne uslišijo, ako predloži svojo prošnjo podomače.

PAR AMERIŠKIH ZNAMENITOSTI

V Ameriki je vsepolno znamenitosti. Nikjer na svetu jih ni toliko.

Naravnost nemogoče je človeku vse opaziti in si vse ogledati.

Nekateri pa nekaterih zanimivosti nočejo opaziti za ves denar na svetu.

Nekatere teh znamenitosti so: skoro vsak deseti človek nosi seboj steklenico, v kateri je nekaj močnejšega kot voda;

akoro vsak deseti se bavi z butlegarijo;

carinski uradniki so korumpirani;

IZ WASHINGTONSKEGA ZVERINJAKA

Slika nam kaže dva nilska konja, ki vzbujata občo pozornost v washingtonskem zverinjaku.

policija pobira graft;
prej so bili na vsakem vogalu saloni, sedaj so bežni-
ce na vogalih in med bloki;
časopisje objavlja statistike in članke o zločinih;
sodišča imajo opravka s stotisočnimi slučajji, ki so
posledica pijanosti;
jetnišnice so prenapolnjene;
kongresniki se ne drže obljub, ki so jih zadali svo-
jim volilcem itd.

To so samo nekatere teh zanimivosti.
Ameriški suhači jih nočejo opaziti za ves denar na svetu...

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

V soboto se je podal rojak Silvester Pretnar, stanujoč na 1204 Bushwick Ave., s svojo ženo v Orange Lake. Tam se je šel kopat. Zasel je v vrtince ter izginil s površine. Poklicana ambulanca ga je našla šele po preteku poldruge ure. Pokojnik je bil doma z Do-
brave na Gorenjskem. Poročen je bil pet let. Pogreb bo jutri iz Slo-
venske cerkve na St. Marks Place.
Poročevalec.

Pittsburgh, Pa.

Kar se tiče dopisovanja, smo mi Pittsburganci nekako zaspani. Ravno imamo dosti zmožnih rojakov, ki bi lahko tu pa tam kaj napisali. Želati bi bilo torej, da se pri priložnosti kateri kaj oglašijo, da ne bo svet mislil od nas kaj napačnega.

Kar se tiče društvenega polja, smo prav agilni. Imamo 15 podpornih in več prosvetnih društev.

Podporna društva spadajo k raznim enotam, in priznati moram, da vse lopo napredujejo.

Eno najbolj uglednih v naši na-

selbini pa je društvo sv. Štefana, št. 26. J. S. K. J. Rojaki v Pitts-
burghu in okolici, kateri se niste pri nobenem društvu, ali kateri se želi za kaj več zavarovati, pristopi-
te k društvu sv. Štefana. ne bo vam nikdar žal. Naša J. S. K. J. vam nudi vse ugodnosti, katere sploh zamore muditi kakšna podpora organizacija.To društvo nam priredi na Matt-
julijski t. l. veliki piknik na Matt-
Petrovi farmi. Piknika ne bom na-
drobno opisoval, ker vsak sam ve, kaj se na pikniku dobi, pač pa moram omeniti, da vozijo truki tja in nazaj brezplačno. Dobiti jih bo na 5100, 5200, 5400, 5700 in 6200 cesti od 10. ure dopoldna na-
prej.Vabim torej vse rojake v Pitts-
burghu in okolici, da se udeležijo tega velikega piknika.Tempotom pozdravljam vse znanee in prijatelje širom Zdr-
ženih držav.Rojakom v Pittsburghu in oko-
lici pa kliče na svidenje dne 11. julijske na Petrovi farmi.

Martin Antloga.

Jugoslavija irredenta.

Artur Lokar, notar v Ajdovš-
čini, — umrl.Žalost je padla na zeleno Vi-
pavsko. Dokončal je svoj boj na-
adni borec. Naš Artur je umrl.Izšel je iz narodnozavezne dru-
zine v Ajdovščini, študiral gim-
nazijo v Gorici in končal pravne
študije v nemškem Gradcu.Dolgo je čakal na ureditve svoje
želje, da bi notaril med svo-
jimi ožjimi rojaki v Ajdovščini.Rojaki niso iskali sam pravne
pomoči pri njem, ampak so se za-
tekal v vsaki stvari le k njemu
kot k očetu, juristu in prijatelju,
ki ni pisal strokovnika, ali pa ga
je navadno ob koncu leta sakli-
ral s črto.Spoštovalo in ljubilo ga je vse.
slovanski in imel. Ugodin je bil
oče in dobrotin, in sicer tako, da
ni vedela levica, kaj je dala des-
nica.Bil je naslednik pokojnega Lav-
riča. Še pred vojno je pošiljal
Avstrija za njim orožnike, ga
preganala in poizvedovala za nje-
govimi prijateljskimi vezmi, ki jih
je gojil s pokojnim Štibil-Vukas-
vičem v Beogradu.Med vojno so ga aretirali in za-
prli ter potem konfirirali na Šta-
jerskem. Pozdravil je nato pri-
vat in osvobodjenje Jugoslovancov,
pa mu je žalost zatemnila oko, ko
je mirovna konferenca potegnila
mejo tako, da so ostali njegovi ro-
jaki še vedno v sužnosti. Nosil je
kriz slovenskih preganancev pod
Avstrijo, nosil je svojo narodno
zavest skozi avstrijske ječe in in-
ternacijo in potem so ga ukenili
italijanski kabinjerji ter vrhlo v
ječo, niso pa ukenili njegovega
duha. Ostal je zvest Jugoslovan in
zahajal potem večkrat v Ljublja-no na svobodni oddih in svobodno
besedo, kakor je pravil.Bil je zabaven družabnik doma,
v pisarni in v prijateljski družbi.
Bil je lovec, zvest in veren član
zelenih bratovščine, s humorja pol-
no lovsko torbo.

Grozna nesreča v Miramaru.

Te dni se je dogodila v Mira-
maru grozna nesreča. Ob 18.30
je beneski brizgalnik povozil na
miramarskem kolodvoru dva ml-
adeniča, ki sta v družbi drugih iz-
letnikov čakala na osebni vlak,
da se odpeljeta v Trst.Nesreča se je zgleda radi ne-
previdnosti mladeničev, ki sta se
kljub prepovedi mudila na progi.Zlasti je raztrgalo enega mlade-
niča, čegar ostanke so našli 60 m
daleč od mesta nesreče. Druga
ponesrečenca je vrzel sunek ob-
sop čelkarnice, je bil na mestu
mrtev. Ponesrečenca sta 26-letni
A. Kreisel in 26letni Ernst Schia-
vuzzi, uradnika iz Trsta.Najhitrejša pomoč
proti srbečici.Srbečice in drugega razdraže-
nja kože nič boljše in uspešnejše
ne odpravi kot Severov Esko. Na-
mažite se soglasno z navodili in
zaželjena pomoč ter udobnost bo-
sta sledili, ko se boste prvič na-
mazali. Zakaj bi trpeli to, ko ven-
dar lahko dobite Severov Esko v
vaši lekarni. Zahtevajte pa le Se-
verov in ne vzemite ničesar dru-
gega. Če vam nudi kaj druge-
ga, zavrnite in pišite nam. Mi bo-
mo skrbeli, da boste hitro postre-
ženi. Lonček stane 50c. W. F. Se-
vera Co., Cedar Rapids, Iowa.
(Adv.)

Novice iz Jugoslavije

Falsificirani dinarski tisočaki.

Kakor javljajo iz Pariza, je bil
nedavno v Thionvillu aretiran
neki Srb, po imenu Živković, ki
je bil zaposlen v premoškopu
Delange. Aretiran je bil, ko je
notel v neki tamkajšnji italijanski
banki menajati penarejen tisoč-
dinarski bankovec. Generalni rav-
natelj jug. Narodne banke, No-
vaković, je prispel v Nizzo, kjer
je s preiskovalnim sodnikom Lje-
dyem ugotovil zvezo tega sluča-
ja z veliko afero falsifikacije di-
narskih bankovcev iz leta leta
1925, ki so jo razkrile jugoslov-
ske oblasti skupno z nemškimi
oblastmi.Kakor znano, so v Doisburgu v
Nemčiji prišli na sled neki mno-
žni ponarejenih dinarskih tisoč-
čakov. Domneva se, da je takih
ponarejenih tisoččakov v obtoku
približno 6000.
Policija je v Delangeu aretirala
Živkovičevega tovariša, nekega
Milana Perlisa, čegar brat Toma
je pobegnil v Belgijo.

Sveti Anton v podobi kače.

V okolici Banjaluke v Bosni
vlada med prebivalstvom veliko
razburjenje radi "čudeža", ki se
je dogodil v bližnjem selu Debe-
ljaci.Dve ženi, ki sta šli na polje, sta
zagledali na cesti veliko kačo.
Preplašeni sta pričeli pobirati ka-
menje, da bi jo ubili, ko pa sta
hoteli zagnati kamen na kačo, sta
kakor okameneli obstali. Iz sanj
so ju prebudili šele kmetje, ki so
prišli za njima po cesti ter ju za-
čeli tresti in klicati. Ko sta žen-
ski zopet prišli k zavesti, sta pri-
povedovali, da se je kača v tre-
nutku, ko sta hoteli vreči kamen
vanjo, izpremenila v vs. Antona,
ki jima je začel pridigovati in
jima rekel, da bo prišla na svet,
ako se ne poboljša in ne neha gre-
šiti. grozna nesreča, za njo pa
konec sveta.Med lahkovernim ljudstvom da-
leč naokrog je nastalo seveda ve-
liko razburjenje in ljudje so začeli
moliti in postiti se, dočim spira-
jo obe ženski za neki svetnici.Kdaj bodo postali ljudje pa-
metni?

Strašen zločin pri Imotskem.

V vasi Vinjani pri Imotskem je
bi dizvršen 10. junija strašen zlo-
čin. Ljudem se je čudno zdelo, da
trgovka Ana Rebič že tri dni ni
odpala svoje trgovine. Spočetka
so mislili, da morša iz žalovanja
za možem, ki ji je umrl, toda, ko
so siloma odprli trgovino, so na-
šli vdevo mrtvo. Bila je zverin-
sko zaklana s ostrim nožem.Orožniki so odšli takoj na dele
in aretirali Ivana Zaharijo ter
brata Velimirja, Petra in Bene-
dikta Topića. Po kratkem obot-
ranju so kmalu vsi priznali svoje
strašno dejanje, vendar s tako
hladnokrvnostjo, kakor da bi se
sploh ne zgodilo ničesar hudega.Najprej so pri trgovki jedli in
pili, ko pa so postali že veseli, so
na dani znak vsi naenkrat planili
nanjo, jo podrli na tla in zaklali
z nožem. Nato so preiskali njeno
stanovanje, pokradli vso zlatninoin denar, ga razdelili med seboj
ter šli potem veselo prepevaje po
vsi domov, da ne bi vzbudili ka-
kega sumu. Načrt za umor so na-
pravili že pred več dnevi. Trija
med morilec niso doslej še niti
20 let, eden pa je stal 22 let.

Samomor mladega zaljubljenca.

Samomor radi nesrečne ljubezni
je storil v Zagrebu jedva 15-letni
telefonist belnice za kazine bole-
ni Milan Kalea. Pognal si je k ro-
glo v glavo. Pred smrtjo je napi-
sal poslovilno pismo, polno senti-
mentalne zaljubljenosti in pube-
rtnih izlivov.Tragedija mladega samomoril-
ca je v Zagrebu vzbudila tem več-
jo senzacijo, ker je njegova ne-
srečna ljubezen bila namenjena
neki poročeni dami, ki je zadnje
tedne imela v bolnici troje otrok,
obolelih na škrlatici in je večkrat
prihajala jih obiskovat. Opažala
je, da je mladi telefonist zaljubl-
jen v njo, ker ji je poklanjal
cvetjce. Karala ga je raditega. Ko
je dama odvedla svoje ozdravljive
otroke iz bolnice in se nato ni
več vrnila, jo je mladi zaljublje-
nec telefonično nadlegoval, konč-
no pa v obupu segel po samokre-
su.

Razpuščena igralnica.

Povodom ministrske naredbe,
da se morajo razpuščiti in zapreti
vse igralnice v jug. državi, je za-
grebska policija zaprla igralnico
v "Grand hotelu", demontirala
roleta ter jo zaplenila s štirimi
igralnimi mizami in vsemi pripra-
vami vred. Zaplenjene predmete
so prepeljali v policijsko voja-
nico.

Roparski umor v Krapini.

Te dni sta dva roparja ponoči
vlomila v gostilno Adama Dolie-
kega v Krapini, napadla takoj go-
stilničarja z velikim nožem ter
mu zadala toliko vbojiljav, da je
takoj izkrmavel. Ko je žena vide-
la svojega moža v mlaki krvi, je
pričela obupno klicati na pomoč.
Roparja sta navallila tudi nanjo
ter jo rabil na več krajih. Ven-
dar jo rane k sreči niso smrtno-
nevrne. Po strašem dvojnem zlo-
činu sta roparja oplenila blagaj-
no, v kateri je bilo okoli 10.000
dinarjev denarja in nato sta izgi-
nila brez sledu.Veliko količina zaplenjenega to-
baka.Sarajevska finančna kontrola je
v zadnjih dveh tedih zaplenila ve-
like količine vtihotaljenega toba-
ka in drugih monopolskih pred-
metov. Tobak je bil že prej izro-
čen v predelavo raznim tobačnim
tovarnam; te dni pa je bilo izro-
čeno tovarni monopolskega eiga-
retnega papirja 75.664 knjižice
raznega cigaretnega papirja, ki
je bil brez banderole vtihotaljen
v jug. državo.

Za dekana v Trnovem

je imenovan Ivan Dolenc, ki je
prezvel svoje novo mesto pred
nekaj dnevi.

Peter Zgaga

Mlada korajžna punca je vozi-
la avtomobil s tako naglico, da se
je kar kadilo za njim.Le malokdo si je upal voziti z
njo. Kljub temu, da je bliskovito
vozila, se ji ni nikdar nič zgo-
dilo.Nekoč je sedel poleg nje izku-
šen šofer. Celo njemu se je me-
gilo pred očmi, ko sta dospela na
kak oster ovinek.Po razburljivi vožnji jo je vpra-
šal:— Za božjo voljo, gospodična,
kako si upate tako naglo voziti.

Posebno na ovinkih.

In ona mu je priznala: — Ko
dospem na kak oster ovinek, tudi
meni ni kaj posebno prijetno pri-
sre. V takem slučaju trdno za-
mizim, da ne vidim nevarnosti...

Prohibicijski agitator se je del:

— Dragi poslušalci, vprašam
vas, kje so sedaj corner-saloni?
Kje so? Ni jih! Prohibicija jih je
odpravila. Kje so torej, kje so?
— Za cornerjem, — se je ogla-
sil eden izmed poslušalcev.

Rojak, ki je bil na pikniku, je

napravil sledeči račun:

Popil sem dvajset kozar-	
cev piva (kozarec po	\$ 5.00
25 centov)	
Kupil sem trideset srečk	
po 10 centov	3.00
Pet klobas (po dvajset	
centov)	1.00
Godeu dal	1.00
Skupaj	\$10.00

V dvajsetih kozareh piva

je bilo kika

0.00

Stridesetimi srečkami sem

zadel

0.00

Pet klobas vrzel stran, ker

so bile za

0.00

plesal

0.00

Skupaj

0.00

Svet se je na glavo postavil.

Mlado punco so vprašali:

— Ali bi ti vzela starega norca

zastran denarja.

In mlada punca je odvrnila:

— Povejte mi, koliko denarja

ima.

Kmet ni vedel, kaj bi počel s

svojim sinom. Nekega dne mu je

dal v roko sv. Pismo, jabolko in

pri dolarjev ter je mislil sam pri

sebi: — Če bo jabolko pojedel,

ga bom dal za vrtnarja; če bo za-
čel sv. Pismo brati, bo duhovnik;če bo denar v pameten namen upo-
rabil, bo trgovec.Pol ure pozneje je videl svoje-
ga sina, ko je sedel na sv. Pismo,jedel jabolko ter tiščal denar v
žepu.

— Hm, — je pomislil kmet. —

Ne bo se mu slabo godilo. Politik

bo.

— Hudič, — je kričal rojak. —

Kaj je pa to za ena božja strela!

Britev ne reže več.

Mlada ženica pa odkima z gla-
vo: — Tega mi pa nikar ne poj,

da britev ne reže. Dva funta

krompirja sem namulila z njo.

V listih čitateljev debel naslov:

— Predsednik Coolidge je go-
voril o "pravica človeka".

Nekam čudno so te pravice, ako

smatrajo za zločinca človeka, ki

izpije kozarec vina, piva ali žga-
nja.

Se danes, ki so se zadožile v

Ameriki med vojno in po vojni, so

obljubile, da bodo plačale svoj

dol.

Sedaj naj pa še plačajo, pa bo

zadeva v redu.

Francoske finance je treba iz-
čleči iz blata.V to svrhu je bil osnovan od-
bor finančnih strokovnjakov, po-
litikov in izvedencev, ki so podolgotrajnem uganjanju in premi-
sljevanju dognali, da je svetovna

vojna povzročila nizko vrednost

francoskega franka.

Sakobold, strašen strokovnjak

mora biti človek, da kaj takega

uzane...

UGODNA PRILIKA in DOVOLJ

ČASA

POSLUŽITE SE JE.

Za vse zneske, ki jih prejmemo kot vlogo na
"SPECIAL INTEREST ACCOUNT" do

13. julija,

plačamo po 4% obresti že od

1. julija,

nato se pa vloge zopet prično obrestovati s
prvim vsakega meseca.Ako se nimate naše vložne knjižice, preskrbite si
jo sedaj. Vlogo lahko pričnejo že z zneskom \$5.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.)

AMERIŠKA ZGODOVINA V JULIJU.

1. 2. in 3. julija 1863 — Bitka pri Gettysburgu. — Ta odločilna bitka v Civilni vojni med Federalno vojsko pod generalom George Meade in konfederirano vojsko pod generalom Robert E. Lee, je trajala tri dni — od 1. do 3. julija. Lee je nameraval vdreti v severne države v svrhu, da bi s tem vojsko generala Granta izvalil iz Vicksburga, kjer je Grant oblegel eno izmed vojsk privržencev juga. Bitka se je odločila v korist federalcem in general Lee se je umaknil. Usoda državljanske vojne je bila s tem porazom odločena. Vojsna se je sicer še nadaljevala, a od tedaj naprej je stvar konfederirancev šla čim dalje slabše.

Dne 19. novembra 1883 je bilo bojišče pri Gettysburgu posvečeno kot narodno vojaško pokopališče in ob tej priložnosti je predsednik Lincoln govoril svoj proslavljeni gettysburški govor, morda najkrajši in najmočnejši govor, ki ga je imel kdaj kak državnik. V prevodu se glasi:

— Štiri dvajsetletja in sedem let je minilo, kar so naši očetje zarodili na tem kontinentu nov narod, spet v svobodi in posvečen načelu, da so bili vsi ljudje enako ustvarjeni.

— Sedaj smo zapleteni v veliko državljansko vojno, ki pokaže, da-li more narod, tako spočet in tako posvečen, dolge vztrajati. Sešli smo se tu na velikem bojišču te vojne. Prišli smo sem, da posvetimo del tega bojišča kot končno počivališče za one, ki so tukaj žrtvovali svoje življenje, da more narod živeti. Je popolnoma primer no in prav, da to storimo.

— Ali, v širšem smislu, mi ne moremo domeniti, mi ne moremo posvetiti, mi ne moremo blagosloviti tega polja. Junaki morajo, živeti in mrtvi, ki so se tukaj borili, so ga posvetili daleč čez našo mejo, da bi mi kaj dodali ali odvzeli. Svet bo le malo zabeležil niti se ne bo dolgo spominjal tega, kar tu govorimo, ali nikdar ne more pozabiti tega, kar so oni tukaj storili. Bolj je na nas, da bodimo tu posvečeni veliki nalogi, ki je pred nami ostala, da od teh posvečenih mrtvecev črpamo še večjo udanost za ono stvar, za katero so dali oni zadnjo polno mero udanosti; da se mi tukaj svedoča zaobljubimo, da ti mrtvi niso umrli zastonj; da naj ima ta narod pod Bogom novo rojstvo svobode; in da vlada od naroda, potem naroda, za narod ne sme izginiti s sveta.

2. julija 1881. — Umor predsednika Garfielda. — Kmalu po izstavitvi predsednika Garfielda dne 4. marca 1881 je neki zakotni odvetnik iz Chicaga, po imenu Charles Guiteau, zaprosil, da bi bil imenovan za ameriškega konzula na Francoskem. Prišel je v Washington, da pospeši rešitev svoje prošnje. Imel je le malo političnega vpliva in njegov značaj ni bil ravno tak, da bi ga kvalificiral za tako visoko službo brez velike politične protekcije. Predsednik je odklonil njegovo prošnjo. Guiteau je bil tako razočaran, da je sklenil umoriti predsednika. Ko je predsednik, ki je odhajal iz Washingtona na meko vožnjo, stopil v čakalnico postaje Baltimore in Potomac železnice in spremljeval nekaterih prijateljev, je Guiteau, katerega ni nihče sumil, pristopil k njemu od zadaj, potegnil revolver in sprožil dva strela. Ena krogla je zadela predsednika v hrbet in se zasidala globoko v telo. Predsednika so prepeljali nazaj v Belo hišo, kjer je deset tednov visel med življenjem in smrtjo. Kasneje so ga s posebnim vlakom odpeljali v Elberon, N. J., ob atlantski obali. Za teden dni je okrevljal, potem pa je nastopilo zastrupljenje krvi. Dne 19. septembra 1881 je mirno izdihnil. Guiteau je bil obtožen umora, opravičeval se je z blaznostjo, ali bil je obsojen in obsojen v ječi distrikta Columbia dne 30. junija 1882.

3. julija 1898. — Bitka pri Santiagu. — Zla uprava Španske na otoku Cuba in pomanjkanje vsake dobre volje z njene strani, da bi izboljšala tamošnji položaj, je privedlo do vojne med Španijo in Združenimi državami. Vojna je bila napovedana dne 18. avgusta 1898. Ameriška vlada je takoj mobilizirala svojo vojno mornarico in največje brodogradilnice, ki so ga Združene države kdaj poprej imele, se je zbralo pri Key West v Floridi. Španska je tedaj posedovala nekoliko izmed najnovejših in najboljših vojniških ladij na svetu. Dne 30. aprila je španske brodogradilnice odplule z otoka Cap Verde proti zapadu. Tri tedne so Združene države napeto pričakovale dneva, da se prikaže španske brodogradilnice. Santiago, drugo največje mesto Cuba, je bilo zasedeno od španske čete, broječe 12.000 mož. Amerikanci niso mislili, da bo španski admiral Cervera dopustil, da se njegovo brodogradilnico v pristanišču Santiagu. Na veliko začudenje Amerikancev, pa se je ravno to zgodilo: španske brodogradilnice se je zadržalo v luči Santiagu 19. maja. Takoj je bilo vse ameriške brodogradilnice odposlano, da obkroži to luko. Dvanajstero ladij pod poveljstvom admirala Sampsona se je postavilo v obliki obkroga in popolnoma zaprlo vhod v luko. — Meseč dni so bile ladje na straži pričakujoč trenutka, ko se španske ladje prikažejo iz luke, da se podajo. Med tem je bila ameriška kopna vojska 16.000 mož pod generalom Shafterjem prepeljana iz Floride na otok Cuba, da pomaga pri osvojitvi mesta Santiagu. In španskega brodogradilnice. Vojska generala Shafterja je napadla in osvojila zunanje španske utrdbe. — Zjutraj v nedeljo dne 3. julija 1898 je Cervera končno odplul iz luke. Njegov namen je bil, da bi takoj planil na ameriško ladjo Brooklyn, ki je bila najhitrejša izmed dveh ladij v blokadi, jo potopil in nato pobegnil proti zapadu. Španske brodogradilnice je plulo naprej s polno paro. Ladja Brooklyn je stala mirno, dočim so se druge ameriške ladje približevale španskemu brodogradilnici in začele streljati z izbornimi uspehom. — Tekom pol ure sta bili že dve glavni španski ladji v plamenih. Uro kasneje je bila tretja ladja razbita. Ali najhitrejša španska ladja Cristobal Colon je bila še nedotaknjena. Bila je šest milj daleč od svojih preganjalcev in dirjala je naprej. Tedaj je sledila dramatična tekma. Dve ameriški ladji sta pod paznim pritiskom zasledovali bežečo špansko ladjo. V teku poldruge ure sta jo dosegli in ladja Colon je bila premagana. Njen poveljnik je v obupu zaokrenil ladjo proti obali in jo poglavljal proti skalovju. Tako se je končala ena izmed najinteresnejših morskih bitk. Uničenje španskega brodogradilnice v tej bitki je bil smrtni udarec za špansko nadvlado v Ameriki.

6. julija 1854. — Ustanovitev sedanje republikanske stranke. — Konvencija, obstoječa iz članov tedaj skoraj izumrle Whig stranke in drugih manjših političnih skupin, se je sestala v Jacksonu, Mich. V kolikor je znano, je bil prvi, ki je sugeriral ime Republikanec, Horace Greeley, ustanovitelj časopisa 'New York Tribune', ki je bil prodan za 140 tisoč lir.

ki je v nekem pismu prvič nasvetoval to ime. Ko je bila dve leti kasneje sklicana konvencija za nominacijo predsedniškega kandidata, je nova stranka poslala poziv 'Ljudstvu Združenih držav, brez razlike prejšnje politične priпадnosti, ki nasprotuje razširjenju suženstva v teritorije. ... in ki je za sprejem Kansasa v Unijo kot svobodnega mesta suženjske države'. S tem je torej bilo protisuženstvo v začetku glavni del programa nove stranke. Kasneje, ko je bil Abraham Lincoln izvoljen za predsedniškega kandidata te stranke, je bilo sprejeto načelo zaščite carine, ki je ostalo do danes eno izmed velikih programatičnih načel republikanske stranke.

9. julija 1755. — Bitka ob Monongaheli, ali bolje znana pod imenom 'Braddockov poraz'. — Major general Edward Braddock, glavni poveljnik britanske vojske v takozvani francoski in indijanski vojni, z 1200 angleškimi regularnimi vojaki in 1000 kolonialnimi milicijci, je bil strašno poražen od vojske, ki je štela le 200 Francozov in 400 Indijancev, v bližini trdnjave Fort Duquesne, kjer se je potem razvilo mesto Pittsburgh. George Washington je bil tedaj Braddockov pomočnik. Washington je Braddocka zamenjal svetovalec, naj se poslužijo indijske taktike in ukaže streljati le iz skritih in zavarovanih postojank. Braddock pa je marširal proti sovražniku kot da bi se nahajal sredi široke planjave. Izid je bil tak, da je Braddock padel in z njim 50 častnikov in 700 mož. Bila je Washingtonova zasluga, da so se ostali rešili pred popolnim uničenjem. Radi te bitke je Washington zaslovel kot spreten vojskovođa, in ta sloves je 21 let kasneje privedel do tega, da je bil Washington imenovan glavnim poveljnikom revolucionarnih čet.

13. julija 1866. — Položitev prvega atlantskega kablja. — Tega dne je parnik Great Eastern odplul iz Valentinia na Irskem s prvimi uspešnim kablom na krovu, tehtajočim 4000 ton. Zaprstivši konec kablja pri Valentinia, je parnik plul v zapadni smeri, pri čemer so neprestano odvijali kabel in ga pogrezali na morskem dnu. Dne 27. julija po štirinajsti vožnji je parnik priplul v pristanišče Heart's Content na Novo Fundlandijo, kjer je bil pričvrščen ameriški konec prvega kablja. Dolgost tega kablja je bila 2300 milj. Uspeh tega zgodovinskega podjetja treba v glavnem pripisati Newyorčanu Cyrus W. Fieldu.

16. julija 1779. Naskok na Stony Point v revolucionarni vojni. Stony Point je skalovito predgorje moleče v reko Hudson pod West Pointom, kakih 400 milj severno od New Yorka. Angleži so ga držali s 600 mžmi. Edina pot po kopnem do trdnjave je vodila skozi preplavljeno močvirje. Washington se je odločil zavzeti Stony Point in je v to svrhu organiziral skupino 1200 izbranih mož pod poveljstvom Anthony Wayne. — Amerikanci so tiho prekorakili močvirje, brez smodnika, da ne bi kdo s streljanjem napravil ropota. Naskokili so trdnjavo z bajoneti in jo zasedli. Ta zmaga se smatra za enega najslavnejših vojaških činov tekom revolucionarne vojne.

Karabiner proti italijanskemu učitelju.

Na Premu učiteljine Giacomo Thomassoni, orožniški brigadir, tamkaj se imenuje Giorgio Fenoglio. Ovadil je učitelja, da ga je v neki stvari razžalil in tudi glede oblasti da je govoril neprimerne. Učitelja, s katerim sta bila prijatelja, je aretirali in potem ukinjenega odvedel k sodniji.

Stvar je prišla do razprave pred sodnikom v Ilirski Bistrici. Učitelj je bil oprostjen.

Bivši 'Narodni dom' v Buzetu

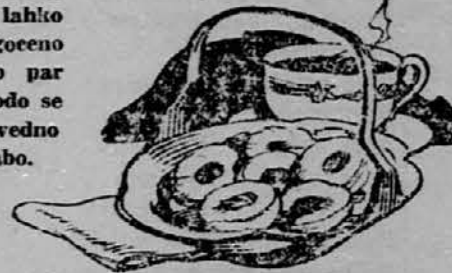
v Istri je prišel sedaj po dražbi v last domačih naših ljudi Dinka Sirotiča. Prineca in drugih. Svoj čas so kupili od posojilnice Narodni dom bratje Rožac iz Rakitoveca za 200.000 lir. Sedaj je bil prodan za 140 tisoč lir.

Ali je vaš otrok slabo hranjen?

Slabo prehranjenega otroka se najraje lotijo bolezni, katerim so otroci podvrženi. Vaš otrok ima lahko na razpolago vse mogoče hrano, pa je kljub temu slabo prehranjen. To pa vlednega, ker zavzima jed, ki ga pravilno ne hranil. Dobro prehranjen otrok ne zbolí ter mu je mogoče v šoli dobro napredovati. Ko so zdravniki preiskovali otroke, so pronašli, da je kondenzirano mleko jako dragoceno za otrokovo zdravje. Tako hrana je Bordenovo Star ali Magnolia Kondenzirano Mleko.

Kuhajte jim različne jedi z Star ali Magnolia Kondenziranim Mlekom, na primer pudinge, kekse, kuste, kandi ali katerikoli jedi, ki zahteva mleko in sladkor obenem. Ko se bodo enkrat otroci naučili uživati te jedi, jim boste lahko vedno dajali to dragoceno hrano. Imejte vedno par konzerv na ledni. Ne bodo se pokvarile in bodo vedno pripravljene za uporabo.

BREZPLAČNO

Razentega, da vam da najboljšo kakovost in prehrano, dobite tudi dragocena darila za labelne. Gospodinjje lahko hranijo labelne ter okrase svoje domove z dragoceni predmeti, ki jih dobe zastonj. Na sliki vidite ure-budilko. Dobite jo lahko za 220 labelov. Začnite danes hraniti labelne ter jih odnesite v bližnjo premijsko trgovino, ki so navedene spodaj, ter izberite, karkoli potrebujete v svojem domu.

Hranite labelne za dragocena darila. PREMIJSKE TRGOVINE

NEW YORK CITY, N. Y.
41 Hudson Street, near Duane Street
426 West 42nd Street, near Ninth Ave
1427 Third Avenue, near 80th Street
61 East 125th Street, near Madison Ave
BRONX, N. Y.
578 Courtland Avenue, near 150th Street
BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue, near 4th Avenue
2 Sumner Avenue, near Broadway
41 Nevins Street, near Livingston Street
LONG ISLAND CITY
44 Jackson Avenue, near 4th Street
JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street, near Newark Avenue
584 Summit Avenue, near Newark Avenue

ZAPLENITEV SULTANOVE KRSTE

Minilo je že precej dni, kar je umrl poslednji sultan Mohamed VI., a njegovo truplo še ni našlo zadnjega počitka. Nasledniki ga hočejo pokopati v neverniški Evropi, a v Turčiji mu republikanci gočejo odstopiti koticke za grob, ker se mrtvega sultana boje bolj kakor živega.

Tako se torej krsta s sultanovim balzimiranim truplom še nadalje nahaja v vili Magnoliji v San Remu, kjer je sultan živel in se boril z dolgov. Sicer zadolžitve niso preogromne, ker je sultan v preganstvu odklanjal razkošje svojih slavni prednikov in tudi ni vodil propagande za restavracijo sultanata in kalifata. Resignirano je hotel mirno preživeti svoja zadnja leta s svojimi tremi ženami, ostankom ogromnega harema, ki ga je imel preje na dvoru. A tudi tri žene stanejo dovolj in tako se je pokojni sultan zadolžil v preganstvu za 200.000 lir.

Ker so upniki takoj po njegovi smrti uvideli da pojdejo dolgov, najbrž rakom živčnat, so proglasili zaplenitev sultanove krste,

ki je brončena ter okrašena s srebrnim polmesecem in vladarskimi emblemi.

To je bilo poslednje sredstvo, po katerem so mogli seči upniki. Izprva so se namreč nadejali, da jim bodo dolgov vrnjeni s prodajo kronskih draguljev. Govorilo se je o dragoceni biserni ovratnici in o velikih dijamantih, ki da so v posesti treh sultanovih vdov. Policija je provedla preiskavo, a ni našla nikakih vrednostnih predmetov, marveč so ji vdovice obupno potopile, da so postale gole in boste sirote. Končno je dalo sodišče sestaviti mubežni protokol, ki se prenaša na sultanovo krsto. Prestolonaslednik Abdul Medžid II., je naročil princa Samiju, naj oskrbi pogreb in prevoz mrtvega sultana v Damask. Toda truplo ne sme iz San Rema, dokler se ne poravnajo vsi sultanovi dolgov. Abdul Medžid ima veliko imetje in princa Sami mu kot prestolonasledniku priporoča poravnavo sultanovih dolgov, da na osmansko dinastijo ne pade sramota.

Neki angleški naravoslovec trdi: Ko bi imel slon tak glas, kot ga ima v primeri škerjanček, bi bilo njegovo trobentanje slati po vsem svetu.

ZA GOSPODINJE

Pis. ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema na sveto, a pomočjo katerih zmore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodinjjo.

NAVODILO ŠTV. 107.

Navodilo za kuho.

Pred desetimi leti je izdelana gospodinja rabila dve uri ali več, da je pripravila obed. Danes ji pa skoro povsem zadostuje ena ura. Če malo premisli, pa lahko napravi okusno jed v tri četrt ure. Iz naslednjega navodila spoznate, kako lahko hitro napravite jed.

MAKARONI S SALMONOM

1/2 čase evapriranega mleka
1/2 čase vode
2 časi salmone
2 časi skuhanih makaronov
namočene drobtinice
1 žlica moke
1 žlica masla

Napravite belo polivko iz masla, moke, evapriranega mleka in vode. Dodajte salmon in makarone ter primerno zadostite in osolite. Dajte v ponev, potresejte z drobtinami ter pecite v zmerni peči, da bodo drobtinice rmenje.

Nasveti za kuhinjo.

Okus grapefruita zboljšate, če mu pridenite malo paprike.

Poslužite se corn flakes namesto suhih drobtin, ko pečete teletji hlebček, filate kokoši, pri pečenju ostrig, mesa, rib itd.

Ledenice morate večkrat umiti s kuko močno razredčeno, naprimer z vročo boraksovo vodo, ter jo dobro osušiti na zraku.

Ko kuhate čebulo, dajte na peč malo časo jesih. Zopni duh po čebuli bo izginil in druga zelenjava se ga ne bo navzela.

Nasveti za dom.

Ako je vaše stanovanje majhno, bo izgledalo dosti večje, če boste ogledala pravilno razstavili.

Na madeže, ki nastanejo od sadja, morate naliti vrele vode, pa

bodo izginili. Toda to morate storiti takoj.

Ko čistite sobo, odstranite vso posodo z miz in police ter jo spravite v omaro. Nato pa očistite.

Ko perete ovratnike, dajte v vodo malo sladkorja. Ovratniki bodo dosti bolj trdi.

Mažeže, ki nastanejo vsled prižigavanja žveplen, odpravite, ako mesto namažete z limono, potem pa obrišete z mokro cunjjo.

Nasveti za lepoto.

Ni toliko važno, kaj dene ženska na svoj obraz, da izgleda lepa, pač pa kaj vzame z njega. Človek lahko kmalu uvidi, da polt, katero neprestano mažemo z raznimi mazili in rdečili, potrebuje nekoliko oddiha. Ženska, ki ne odstrani zvečer obraza vsega mazila in se temenijo ne umije, ne more upati, da bo imela lepo polt. Nobeno mazilo ni boljše, kot voda in milo. Mladostni obraz je skazen, ker so zamašene na njem kožne luknjice. Kopajte se večkrat v gorki vodi ter se masirajte. To bo spravilo kri v boljše kroženje.

Osebo zdravje.

Ko hodijo otroci v šolo, so skoro neprestano lačni. Nekateri strokovnjaki pravijo, da jih je treba večkrat hraniti. Ako jim dajete kaj med jedjo, jim dajte tako jed, ki jim ne bo pregledna teka. Nekateri matere dajejo svojim otrokom suhe cornflakes, ko pridejo iz šole. Vedo, da se jih ne bodo prenaedli ampak jih bodo samo zvečili. Vsa hrana za otroke naj bo priprosta. Otroci ne pogrešajo tistega, česar niso nikdar imeli. Dajte jim mleko, sadje in zelenjavo, sadkora in mesa pa ne. Sadje in zelenjava regulirata prebavo. Geslo vsake matere naj bi bilo: "Hrana mesto zdravlja!"

PROTIMONARIHISTIČNA PROPAGANDA V RUSIJI

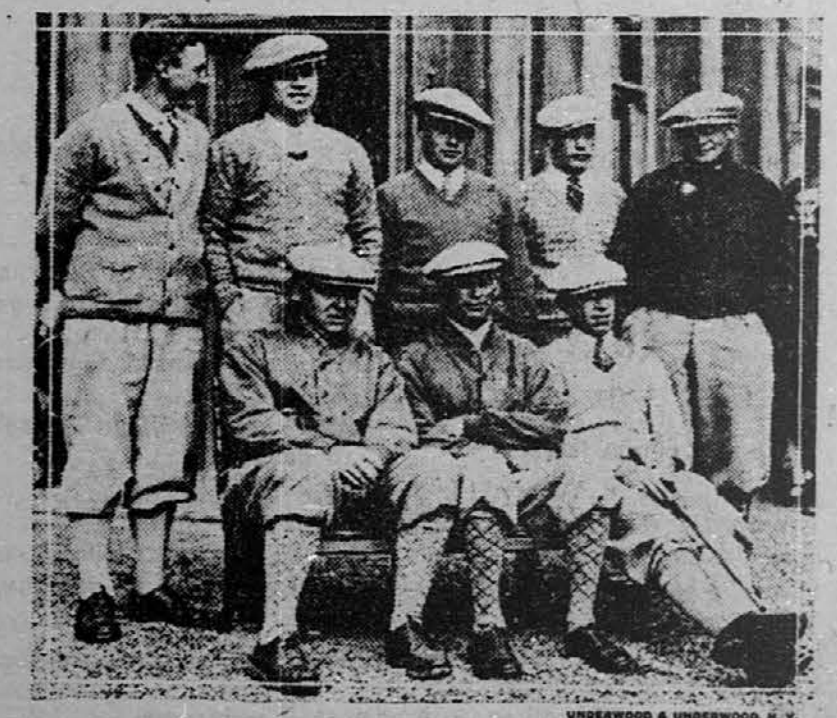
Sovjeti so strnili vse svoje sile, da čimprej in čimbolj izbrisajo iz duše ruskega naroda čut do monarhije, da uničijo kult dinastije. Ustnena in pismena propaganda, plakati razširjeni v najpreprostejši vasi, predavanja v šolah, manifestacije po ulicah vseh mest s svečanimi povorkami, na katerih sta vpodobljena car Nikolaj in carica Marija Feodorovna v najzračnejših slikah. Na primer prvi v popolnoma pijanem stanju, carica v objemu z Rasputinom. Za njima pa korakajo duhovni v pijanem stanju. Za temi namninkane in napol gole ženske. Vsi ti so predstavniki stare buržuazije. Največ pa skušajo ubiti še preostali čut do monarhije s propagandnimi filmskimi in gledališkimi predstavami. Cela današnja filmska in gledališka industrija stremi za tem ciljem ter proslavlja proletarski razred, a sramoti na vse načine 'buržujske' običaje. Najbolj sramote seveda dinastijo Romanov, ki jih predstavljajo v nasramotnejših film-

skih vlogah. Potom takih filmov se na primer sovjeti posmehujejo največjem v Evropi, ki morda še verjamejo, da je kdo od te nesrečne dinastije odnesel zdravo kožo eksekutorjem njihovega režima. In masa navdušeno ploska ob nečloveških prizorih smrti poslednjih Romanovov.

Varstvo slovečanskih pravic na Maržarskem.

Te dni je bila otvorjena v Budimpešti razstava za varstvo slovečanskih pravic. Otvoril jo je množ, ki je zato kot ustvarjen: državni upravnik Horthy. Horthy je imel pri tem govor, kateremu se bodo ljudje sigurno prav tako smejali kot razstavi sami Dejal je med drugim, da je najvažnejša naloga razstave "podvig in očistitve madžarske rase". kajti samo čisti narod more imeti čisto sego. Na kuriozni razstavi se nahaja med drugim oddelček kriminalističnega muzeja budimpeštanske policije. Med portreti slavnih roparskih morilcev visi tudi portret ministra Rakovszkyja, ki je prišel tak ovsaj enkrat na pravo mesto.

IZ ŠPORTNEGA SVETA

Slika nam kaže skupino ameriških igralcev golfa, ki so pri zadnjih tekmah porazili Angleže ter obdržali svetovno prvenstvo.

Otroci ljubijo RUNKOMALT

USODA SVETE GORE ATOS

Pred par dnevi so listi zabeležili vest, da je predsednik grške republike, general Pangalos, razpustil meniško organizacijo na Atosu, organizacijo, ki je obstojala več nego tisoč let.

Polotok Atos je bil Svbom že od nekdaj sveta gora. Od VIII. stoletja dalje je bila sveta gora namenjena z anahoreti. Prvi koinobij ali "opštežitije" je osnoval Grk Atanasije leta 963. Od tega časa dalje se je širila slava Svete gore naglo po vsem pravoslavljem svetu. Število samostanov se je množilo, poleg grških samostanov so začeli zidati samostane tudi drugi. Bolgari so ustanovili Zograf, Rusi pa samostan Hilandar, ki leži na vzhodnem obrežju Atosa. Ta samostan je zadružina Stjepana Nemanje in njegovega sina Sv. Save. Na tem mestu je Nemanja, gotovo ko se je odpovedal posvetnemu življenju, umrl kot menih Simeon. Še pred njegovo smrtjo je dobil ta samostan sela in zasele v bližini Prizrena, pod kraljem Stjepanom Dragutinom pa je bila samostanu dodeljena cerkev sv. Dimitrija v Prizrenu in pod Dušanom Silnim je njena last narasla za številna selišča v Stari Srbiji. Celo arbanaske Kastroti so pošiljali temu samostanu darove in poklone. Imeli so takrat v tem kraju svoj stolp sv. Jurija, ki stoji še danes ter je znan pod imenom Albanski pirg.

V predturški dobi je bila v tej skupini samostanov doma grška znanost in umetnost. Vendar je evropejska doba samostanov, tokom časa prenehala, a kljub temu je bila leta 1763 ustanovljena v samostanu Vatopeji grška akademija, katero je pohlajalo dvesto dijakov iz vseh pravoslavnih dežel.

Pri padcu Soluna se je položaj Svete gore bistveno izpremenil. Atoški samostani so se prostovoljno podvrgli Turčiji leta 1430. — Morali so plačevati davek. Toda ostala ji je samouprava in ostalo jim je tudi premoženje, katerega so imeli izza časov velikih balkanskih vladarjev. Sveta gora Atos je bila prava teokratska republika in njena samouprava je bila kodificirana s posebnim statutom, katerega je izdal leta 1763 carigradski patrijarh Gabrijel. Vlado te republike je predstavljalo 20 zastopnikov atoških samostanov. Med drugimi zastopniki je bilo v vladi 6 Slovanov in 8 Rumunov. Vlada ima še danes svoj sedež v slikovitem selu Kariaisu, visoko nad morjem. V turških časih je stanoval tu tudi turški uradnik, katerega naloga je bila posredovati med sveto občino in sultanom. Drugače ni smel stopiti na polotok noben Turčin in tudi nobena žena. Prebivalstvo te teokratske republike je tvorilo na tisoče grških, ruskih, bolgarskih, rumunskih, gruzinskih in srbskih redovnikov.

Berlinska pogodba iz leta 1878 je v celoti potrdila vse pravice te meniške republike na Aetosu. — Turška strvenost, ki je bila le nominalna, je prešla šele nedavno na grško in do danes je ostalo tako, da zastopa grška vlada meniško republiko v odnosih s tujimi državami. Sedaj pa je Pangalos z nekoliko drzno roko posegel v to staro ustanovo, ki zavzema posebno mesto po svojih mednarodno potrjenih pravih, po svoji zgodovini in po svojem prebivalstvu. Kako bo ta korak sedanjega predsednika grške republike vplival na odnose z Jugoslavijo, se bo v kratkem pokazalo. Izven vsakega dvoma pa je, da je bil baš sedanjí čas le malo pripraven za tako odločitev na grški strani.

Izgino jezero.

Le Goldacha v Vzhodni Prusiji poročajo, da je po neki močni nevihti izgubilo ondoto jezero, ki je merilo sem oravov površine. — Voda doslej v tem jezeru še ni nikoli poniknila. Ko se je nevihta izdila, se je pojavil pod zemljo bobneni šumot. Lajski so požirali vodo z grgajočim šumom, iz globine pa je letelo ščinku kamenje. Jezero je bilo globoko trideset metrov.

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.80
v fino platno	1.00
v usnje vezano	1.60
v fino usnje vezano	1.70

Rajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Skrbi za dušo:	
v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80

Sveta Ura z debelimi črkami:	
v platno vezano	.80
v fino platno vez.	1.50
v fino usnje vez.	1.60

Nebesa Naš Dom:	
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80

Kvišku srca, mala:	
v fino usnje vez.	1.20
Oče naš, slonokost bela	1.20
Oče naš, slonokost rjava	1.20

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:
(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.80

Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10

Key of Heaven:	
v usnje vezano	.70

Key of Heaven:	
v najfinejšo usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50

Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30

Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik	.30
Angelska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	.10

Angleško-slov. in slov.-angl. slovar	.90
Boj nalezljivim boleznim	.75

Dva sestavljena plesa: četvorka in beseda spisano in narisano	.35
Domači vrt, trdo vez.	1.—

Domači zdravnik po Knapu	1.25
Domači živnozdravnik	1.25

Gospodinjstvo	.75
Jugoslavija, Melik 1 zvezek	1.60

2. zvezek 1—2 snopiš	1.80
Kubična računica, — po meterski meri	.75

Katekizem, vezan	.50
Kratka srbska gramatika	.30

Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljani	.15

Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Ljubavna in snubila pisma	.50

Mlekarstvo s črticami za živinorejzo	.75
Nemško - angleški tolmač	1.20

Največji spisovnik ljubavnih pism	.80
Nauk pomagati živini	.60

Najboljša slov. kuharica, 688 str.	5.00
Naše gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob	1.40

Nasveti za hišo in dom; trdo vezana	1.—
broširano	.75

Nemška slovnica	.60
Nemščina brez učitelja —	

1. del	.30
2. del	.30

Pravila za otroke	.65
Psihične motnje na alkoholski podlagi	.75

Praktični računar	.75
Praktični sadjar trd. vez.	3.00

Parni kotel; pouk za rabo pare	1.—
Poljedelstvo. Slovenskim gospodarjem v pouk	.35

Računar v kronski in dinarski valjavi	.75
Ročni slov.-nemški in nemško-slov. slovar	.60

Sadno vino	.30
Srbska računica	.40

Slike iz življenja, trdo vezana	.90
Slovenska narodna mladina, obsega 452 str.	1.50

Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	.40
Spolna nevarnost	.25

Sprednja kuharica; trdo vezana	1.45
broširana	1.20

Sveto Pismo stare in nove zavete, lepo trdo vezana	2.00
--	------

Umni čebelar	1.—
Umni kmetovalec ali splošni pouk kako obdelovati in izboljšati polje	.30
Voščilna knjižica	.50
Zdravilna selišča	.40
Zgodovina S. H. S., Melik	
1. zvezek	.45
2. zvezek 1. in 2. snopiš	.70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

AŠKERČEVI ZBRANI SPISI:

Akropolis in piramide	.80
Balade in romance trd. vez.	1.25

broš.	.80
Četrti zbornik trd. v.	1.—

Peti zbornik, broš.	.90
Primož Trubar trd. v.	1.—

Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Andersonove pripovedke trd. vez.	.75

Agitator (Kersnik) trdo vez.	1.—
Azazel trda vez	1.—

Andrej Hofer	.50
Beneška vedeževalka	.85

Belgrajski biser	.35
Beli rojaki, trdo vezano	1.00

Bisernice 2 knjigi	.80
Brez zarje trda vez	.90

Brez zarje, broširana	.80
Bele noči (Dostojevski) t. v.	.75

Balkanska Turška vojska	.80
Balkanska vojska s slikami	.25

Božja pot na Šmarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.20

Burska vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.35

CANKARJEVA DELA:

Grešnik Lenard t. v.	.90
Hlapec Jernej	.50

Podobe iz sanj. t. v.	1.—
broširano	.75

Romantične duše trda vez	.90
Zbornik trd. v.	1.20

Mimo življenja t. v.	1.—
broširano	.80

Cesar Jožef II.	.30
Cvetke	.25

Cerkiško jezero in okolica, s slikami, trdo vezana	1.40
Ciganova osveta	.35

Čas je zlato	.30
Cvetnica Borogradska	.50

Četrtek t. v.	.90
Dalmatinske povesti	.35

Dekle Eliza	.60
Dolenec, izbrani spisi	.60

Doli z orožjem	.50
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško)	.60

Dolga roka	.60
Devica Orleanska	.50

Duhovni boj	.50
Dedek je pravil. Marinka in škrteljčki	.40

Elizabeta	.35
Fabijola ali orkevi v Katakombah	.45

Fran Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60

Fra Diavolo	.50
Gozdarjev sin	.30

Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Goščevski katekizem	.25

Gruda umira, trda vez.	1.20
Gusarji	.90

Hadži Murat, trda vez.	.90
Hči papeža	1.—

Hedvika	.35
Helena (Kmetova)	.40

Humoreske, Groteske in Satire, vez. broširano	.80
Iz dobe punta in bojev	.50

Iz modernega sveta, trda vez.	1.40
Jutri (Strug) trd. v.	.75

JURČIČEVI SPISI:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.00
Sosedov sin, broš.	.40

5. zvezek; Sosedov sin — Sin kmet-skega cesarja — Med dvema spoloma trd. v.	1.—
6. zvezek; Dr. Zober — Tugomar tr. broširano	.75

Karmen, trdo vez.	.40
broširano	.30

Kralj plat reke in črna brata	.45
Križev pot, trdo vezan	1.—

Kryna osveta	.35
Kuhinja pri kraljici g. nočici, franco-ski roman	.40

Lisjakova hči	.30
Lucifer	1.50

Ludovika Beccija	.35
------------------	-----

LEVSTIKOVI ZBRANI SPISI:

1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonete — Romance, balade in legende — Tolmač.	.70
2. zv. Otroške igre v pesenah — Različne poezije — Zabavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopiš — Tolmač.	.70

4. zv. Kritike in znanstvene razprave.	.70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju	.70

Zbrani spisi, trd. vez.	.90
-------------------------	-----

LJUDESKA KNJIŽNICA:

1. in 2. zvez. Znamenje štirih trdo vezana	1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest	.50

3. zv. Jernač Zmagovac. — Med plazovi	.50
4. zv. Malo življenje	.65

5. zv. Zadnja kmečka vojska	.75
7. zv. Prihajač	.60

9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	.80
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	.60

11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	.60
12. zv. Iz dnevnika malega poredneca, trdo vezano	.60

14. zv. Ljubljanske slike. — (Brenclj)	.60
15. zv. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja	.60

16. zv. Ne v Ameriko. Po resničkih dogodkih	.60
---	-----

MILČINSKIJEVI SPISI:

Drobiž	.60
Igračke, trda vez.	1.—

broš.	.80
Mali lord, trdo vezan	.80

Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti. Trdo vezano	1.00
Mimo življenja, broširana	.80

Mladih zanikernikov lastni životopi	.75
Mrtvi Gostač	.35

Materina žrtve	.60
Musolino	.40

Mali Klatež	.70
Mesiča	.30

Mirko Poštenjakovič	.30
Moš s raztrgano čuho. Drama na morju. (Meško)	1.—

Malenkosti (Ivan Albrecht)	.25
Notarjev nos, humoreska	.35

Narod ki ismiri	.40
Naša vas, I. del, 14 povesti	.90

Naša Vas, II. del, 9 pov.	.90
Nova Erotika, trd. vez.	.70

Naša leta, trda vez	.80
Naša leta, broširano	.60

Na Indijskih otokih	.50
Na Preriji	.30

Nihilist	.40
Narodne pripovedke za mladino	.40

Na krvavi poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50
--	------

NARODNA BIBLIOTEKA:

Kranjska čebelica	.90
V gorskem zakotju	.35

Za krahom	.35
Črtice iz življenja na kmetih	.35

Babica	1.—
Berač	.35

Elizabeta, angleška kraljica	.35
Amerika, povsod dobro, doma naj bolje	.35

Boj s prirodo, Treskova Urška	.35
Emanuel, lovčev sin	.35

Spisje	.35
Beatni dnevniki	.60

A. CONAN DOYLE:

Slučaj lady Sannoxove.

Razmerje med Douglasom Stonom in lady Sannoxovo je bila javna tajnost, znana v višji družbi, čije središče je bila ona, pa tudi med učenjaki in znanstveniki, kjer je bil zopet on zelo priljubljen in spoštovan. In tako je vzbudila nenadna vest, da je stopila lady Sannoxova v samostan, splošno presenečenje, ki se je še povečalo, ko je prišla druga senziacionalna vest, da je našel znamenitega kirurga Stona, moža železnih živcev, njegov sluga pri mlaki, kjer je sedel, držal obe roki v rokavi in se smeje oziral okrog. Njegov veliki duh je bil definitivno pomračen.

Lahko si mislimo, kakšno senzacijo je vzbudila ta vest celo med ljudmi, ki bi jih ne spravil zlepa iz ravnotežja. Douglas Stone-u je namenila usoda sijajno karijero in slavno ime. Kakor kot kirurg, tako bi se bil proslavil tudi kot častnik, raziskovalec, izumitelj, odvetnik ali inženjer. Za to, kar je delal on, bi se nihče niti v milidih ne upal odločiti. Njegova hladnokrvnost, razsodnost in odločnost je bila brezprimerna. Še danes govore njegovi kolegi in pacienti o njegovi življenski energiji, močnatosti in samozavesti. Njegovi dohodki so bili menda največji v Londonu, toda njegovo razkošje in zahteve so bile še večje. Mož je bil vedno suženj svoje čustvenosti — dokler ga nekoga dne ni premagala strast do lady Sannoxove.

Edini pogovor med štirimi očmi, dva zapeljiva pogleda — in že se je vnelo njegovo srce. Bila je najkrasnejša ženska v Londonu — zanj edina lepa — on pa ni bil edini, ki ga je ljubila. Imela je namreč rada spremembo.

Lord Sannox je bil malobesečen in vedno zamisljen mož. Star je bil šele trideset let, na videz bi mu jih pa človek prisodil šestdeset. V družbi ni zahajal, ljudi se je izogibal. Veselilo ga je samo mirno rodbinsko življenje in vrtnarstvo. Kot mladenič je strastno ljubil gledališče in je imel v Londonu celo manjši oder v najem. Tu se je seznanil z gospodično Darien Dawsonovo, ki ji je ponudil svojo roko, svoj visoki družabni položaj in svoje ogromno imetje. V zakonu je pa izgubil veselje do gledališča in posiljal se je najraje mudil med svojimi orhidejami in krizantemami, ki jih je navdušeno negoval in zalival. Jeli vedel, kako živi njegova žena, da se ni zmenil za njeno življenje? Ali pa ni hotel vedeti? Tako so se vpraševali po vseh saloni in klubih. Ko je postal Stone ajen ljubček, je morala priti vest o tem družabnem skandalu tudi do lordovih ušes, ker je ležala stvar na dlani. Stone namreč ni ničesar tajil, niti prikrival, ker je bil preveč ponosen in impulziven. Nujno razmerje se je spremenilo polagoma v družabni skandal. Neko znanstveno društvo ga je hotelo celo izključiti, prijatelji so ga svarili in opozarjali na družabne dolžnosti. On se pa za te "malenkosti" ni zmenil.

Vsak večer je zahajal k nji, da preživi v njeni družbi nekaj prijetnih ur. Ona se je vozila v njegovem razkošnem avtomobilu na izprehod. Svojega ljubavnega razmerja nista nikoli skrivala.

xxx

Bil je neprijeten zimski večer, mrzla burja je tulila pod okni. Douglas Stone je sedel v svoji sobi pri kamini, na mizici iz malahita je stala steklenica portskega vina. Tisti večer se je zgledil pri lady točno o pol devetih, nakar se je vrnil domov. Iztegnil je roko proti zvonce, da naroči avtomobil in se odzpel zopet k ljubici, ko je naenkrat začul pod oknom drdranje kočije in nagle korake po stopnicah.

— Nekdo bi rad z vami govoril, sire, — je dejal sluga.

— Bolnik?

— Ne, mislim, da vas boče povabiti s seboj.

— Saj je že pozno, — je odgovoril Stone, — nikamor ne pojdem.

— Sluga mi je izročil vizitko: —

— Hvala, Ali, Smirne, izročila jo

— Hm, to bo menda Turek, a?

— Da, gospod doktor, dolgo pot ima baje za seboj in zelo utrujen je.

— Eh, kaj, za nočjo sem sicer že oddan, vendar ga pa privedite, da se pomeniva, kaj hoče.

— Sluga je odprl vrata in vstopil je majhen, slaboten mož. Gledal je tako, da bi človek mislil, da je kratkoviden. Polti je bil temne, lasje in brke črne, v roki je držal turban iz rdečega muslina.

— Dober večer, gospod! — ga je pozdravil Stone, ko je sluga odšel. — Saj govorite angleško kajne?

— Da, čeprav ne popolnoma. Sem namreč iz Male Azije.

— Potrebujete moje pomoči in nasveta?

— Da, gospod, k moji ženi morate.

— Nočjo je že pozno.

— Turek je potegnil molče iz za pasu možja in stresel iz nje kup cekinov.

— Evo vam sto šterlingov in zagotavljam vas, da boste čez eno uro zopet doma. Moj avtomobil čakajo pred hišo.

— Douglas Stone je pogledal na uro — bila je ena — torej se je bilo lahko oglašati pri lady. Sicer je bil pa tudi honorar tako izredno visok, da bi bil nespametno, če bi ne izrazil ugodne prilike.

— Za kaj pa gre? — je vprašal neznanca.

— Oh, slučaj je težak, zelo težak in tragičen. Ali ste že kdaj slišali o Almohadesovih bodalih?

— Ne, o tem pa res nisem ničesar slišal.

— To so stara, ostra bodala, podobna stremenom. Sem namreč arheolog in prihajam iz Smirne v svrhu kupčij. Prihodnji teden se vrnem domov. Tako bodalo je tičalo med blagom...

— Dovolite, da vas opozorim, da je moj čas za nočjošnji večer že oddan, ga je prekinil zdravnik — zato vas prosim, da mi razložite svoje zadevo kratko in jasno.

— Saj to, kar vam hočem povedati, je baš najvažnejše. Moja žena je omedlela v sobi, kjer imam spravljene razne starinske predmete. Padla je tako nesrečno, da si je s tem prokletim bodalom prežela ustnico.

— Že razumem, — je priklimal Stone in vstal. — Rano naj obvežem.

— Ne, še nakaj važnejšega vas čaka.

— Kako to?

— Ta bodala so običajno zastrupljena.

— Da, in niti pri nas na vzhodu tega strašnega strupa ne poznajo, kaj šele v Evropi. Nihče ne pozna protistrupa.

— Kakšni so znaki zastrupljenja?

— Trdno spanje in smrt čez trideset ur.

— Povejte mi no, zakaj ste mi dali tako bogat honorar, če ne morem vaše žene izlečiti?

— Lekarstvo je brez moči, tu lahko pomaga samo kirurški nož, ker se strup polagoma širi in ostane celo uro na istem kraju.

— Kaj pa če bi rano temeljito očistili?

— Za to je prevažna in preveč nevarna. Podobna je gadjemu pik.

— Edini izhod je torej operacija?

— Da. Moj oče je opetovano dejal: ako imaš tako rano na prstu, ga kar odsekaj! Zdaj si pa mislite, kako strašno je to, da ima moja uboga žena rano na ustnici.

— Mislim, da bo edini izhod operacija. Bolje je žrtvovati ustnico, kakor pa življenje.

— Oh, saj vem, da drugače ni mogoče. Bom moral pač prenesti

ta strašni udarec, menda mi je že tako namenjeno.

— Stone je vzel instrumente, vato in ovojce. Bil je že skrajni čas, če hotel še posetiti lady.

— Ali vam smem ponuditi kozarec vina, predno se odpeljeva v mrzlo noč? — je vprašal zdravnik in oblekel suknjo. Neznavec je odločno odkimal z glavo, rekoč:

— Ne pozabite, da sem mohamedan in zvest učence velikega proroka. Pač pa sem opazil, da ste položili v žep majhno stekleničico. Kaj je bilo to?

— Kloroform.

— Oprostite, toda kloroform je pri nas prepovedan. Nobenega alkohola se ne smemo dotakniti.

— Križ božji, saj vendar ne morem vaše žene operirati pri polni zavesti?

— Ah, saj ne bo čutila. Trdno spanje, prva posledica strašnega strupa, je že obljeno njene oči, poleg tega sem ji pa dal malo opija. Le pojdi, gospod, lepo vas prosim, avtomobil že čaka.

— Avtomobil se je ustavil. Stone nikakor ni mogel spoznati, kje je, čeprav mu je bil znan ves London. Stara ženica je odprla velika vrata in šla z lučjo pred njima po stopnicah.

— Kako se počuti? — je vprašal arheolog ves v skrbeh. — Ali se je že zavedla? Je kaj govorila?

— Ne, gospod, še vedno spi tako trdno, kakor pred vašim odhodom.

— Sledila sta starki. Nujni koraki so zamolko odmevali po tistem domu. Naposled sta stopila v sobo, opremljeno po orientalskem okusu. Tu je bilo vse polno stolčkov, mizic, čudnega orožja, preprog in vaz. Slaba luč je brlela pod stropom. Stone je prižgal električno svetilko in stopil k postelji, na kateri je ležala ženska v turški obleki in z gostim pajčolanom črez obraz. Spodnji del obraza ni bil zastrt in izkušni zdravnikovo oko je opazilo majhno rano na spodnji ustnici.

— Upam, da so vam znani naši verski običaji in das vas pajčolan ne bo motil.

— Toda Stone se ni zmenil zanj. Pred njim je ležala ženska, imel je opraviti samo z izrednim slučajem bolezni.

— Ne vidim nobenih vzemir-jajočih znakov, — se je obrnil k neznanecu. — Operacijo lahko odgodiva.

— Vem, da je strup smrtonosen in da lahko samo takojšnja operacija reši mojo ženo. Ne odlašajte torej, dragi gospod, rešite mi ženo, — je vzklilil neznanec obupano in sklenil roke nad glavo.

— Stone je še vedno kolebal. Toda — kaj če govori Turek resnico in kaj če bi njegova žena res umrla — potem bi imel v svojem poklicu neprijetnosti.

— Iz lastne izkušnje torej veste, da je operacija neizogibna?

— Prisegam pri vsem, kar mi je najdražje na svetu.

— Toda obraz vaše žene bo po operaciji strašno grd. Ali ste pomislili na to?

— Nu, vsaj ne bo več mamil moških k poljubom.

— Po teh brutalnih besedah se je Stone naglo obrnil, toda za premišljevanje ni bilo več časa. Po-maknil je svetilko k postelji in pripravil nož. Sijaj dveh črnih očes je prodiral skozi pajčolan, punčice se pa skoraj niso videle.

— Preveliko dozo opija ste ji dali, — je dejal Stone.

— Da, res je bila nekoliko prevelika.

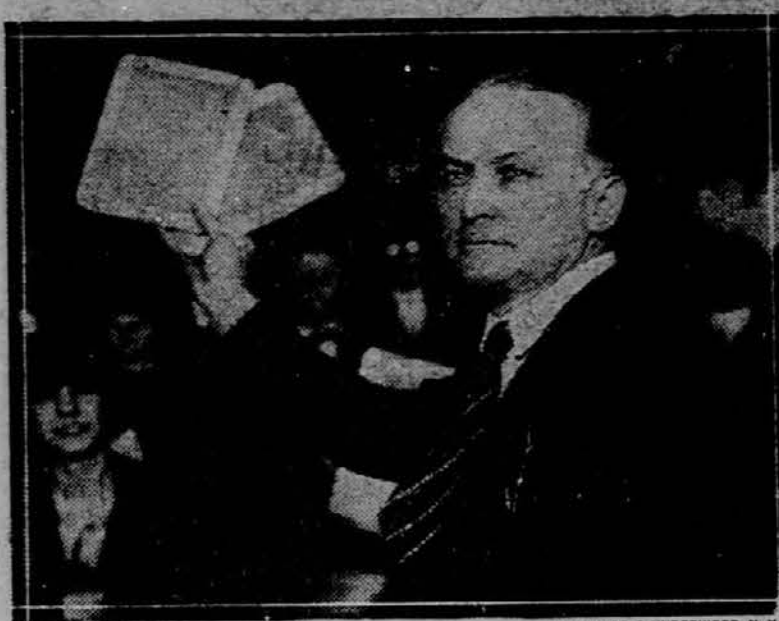
— Vendar pa ni popolnoma onesvečena, kakor ste trdili, — je pripomnil Stone.

— Prosim vas lepo, pričnite z operacijo, čas hiti, — je odgovoril Turek nestrpno.

— Zdravnik se je hitro odkvil. Prijel je bolnico za ustnico in naglo izrezal ranjeni del v obliki velike črke V.

— Ženska je divje zakričala in planila pokonem. Pajčolan je padel z njenega obraza. Križ božji, to obraz je vendar tako znan! Da, spoznal je te mile poteze, čeprav jih je zalila kri, čeprav je bila spodnja ustnica zdaj ostudna. Vse se je zavrtelo okrog njega. Kakor v sanjah je videl, da leže brke in lasje dozdevnega Turka na mizi in da se lord Sannox smeje naslanja na steno. Nesrečna

SPIRITIZEM — SLEPARIJA

Igralec Houdini nastopa že več let po ameriških odrih v vlogi "čarovnika". Dasi ravno je nepremagljiv v svoji stroki, vedno poudarja, da je vsa "čarovnija" le plod maglice in spretnosti. Odločno je nastopil proti spiritizmu, ki pravijo, da so v zvezi z nadnaravnimi silami. V nekem predavanju je dokazal, da spiritisti sleparijo z dvema tablicama, ko zatrjujejo lahkovnežem, da piše duh na tablico razna sporočila.

ČUDEŽNA ZDRAVLJENJA

Duhovnik don Luigi Garofolo, ki biva v vasi Quarto d'Ossola, je glasom poročil v italijanskih listih izredno čudežno zdravljenje. Tisoči bolnikov se zlagajo, da pri njem — in kako jih kurira?

Garofolo stremi za tem — kakor razodevajo italijanski listi — da izkoristi zdravilne moči, ki so skrite v naravi ter smatra samo zemeljo za najboljšo zdravilno sredstvo zoper številne bolezni. Preskusi, ki jih je to sam na sebi, ker je doslej pojedel že cele kilograme zemlje v obliki malih kroglic, pijejo pri tem čisto vodo.

Že nekaj mesecev je njegova vas pravečo pribežališče bolnikov. Prihajajo krutjevi, slabomirni, jetični in taki z žledenimi katartjem, srčno napako in drugimi defekti. Don Garofolo zna čudovito ljudem priporočati svoje zdravilno sredstvo (bolniki kar s slastjo požirajo kroglice iz zgnete zemlje in jih zamakajo z vodo. Posebno ženske so naravnost nenasiitljive. A kar je najbolj čudno: ljudje baje res ozdravljajo, kar se pripisuje močnemu sugestivnemu vplivu dona Luigija. Že parkrat so gospoda klicali tudi pred sodnijo, toda ker je dokazal, da opravlja svoje poslanstvo brezplačno, so ga oprostili. In sedaj mož slovi dalje za "predno čudežnega zdravnika".

Žena je nehala kričati, njena izmučena glava je omahnila nazaj. Douglas Stone je še vedno sedel tiho in nepremično, lordu je pa igral vedno isti smehljaj okrog ust.

— Verjemite mi, da je bila ta operacija Marion nujno potrebna, ne telesno, marveč moralno — saj me razumete, samo moralno.

Stone ni ničesar slišal. Njegove oči so blodile po ljubljani glavi, njegove roke so se igrale z namiznim prtom.

— Že davno sem jo hotel kaznovati, — končno je pa prišlo slučajno v moje roke še vaše zadnje pismo. Imam ga pri sebi. Rano na ustnici moje žene nikakor ni nevarna, ker izvira samo od mojega pečatnega prstana.

Stone se je še vedno igral s prtom.

— Tako ste torej še pravočasno prispeli k svojemu pacientu, — je končal lord.

Naenkrat se je začel Stone blazno smejeti. Smejal se je dolgo in krčevito. Lord je odšel po prstih iz sobe.

— Počakaj, da se lady prebudi — je naročil starki, ki je čakala zunaj.

Nato se je obrnil k šoferju rekoč:

— Odpeljite naprej zdravnika domov. Zdi se mi, da mu boste morali pomagati vstopiti in izstopiti. Recite njegovim služabnikom, da ga je "slučaj" malee razburil.

— Da, gospod.

— Nato odpeljite domov lady Sannoxovo.

— Kaj pa vi, sire?

— Oh, moj naslov za prihodnji mesec je: Benetke, Hotel di Roma. Počakajte, saj pošiljajo, tja.

POGREB PETLJURE

Zadušnico za Simonom Petljuro "prezidentom direktorija" in golovnim atamanom vojsk ukrajinske republike so peli v romunski cerkvi v stari uličici Jena de Bauvais sredi latinske četrti blizu kraja umora. Cerkev je bila nekot kapelica starega Beauviškega kolegija. Tu se je učil Cyrano de Bergerac, to je maselval Rolland, zdaj pa je vrgla usoda v zgodovinsko zidovje ta tajni pogreb. Ukrajinska kolonija je storila vse, da čim bolj povzdigne sijaj obredov; kazalo je, da pokopujejo državnega poglavarja, ne pa skromnega emigranta.

Na čenem baržumu se je vzpenjal raz razkrito krsto srebrni trizob — grb neodvisne Ukrajine. Ob grobu je ležala sinja srcaja in rdeči kumtiš ter atamanska sablja. Čela grnada krasnih vencev: pokrili so ves grob, vse zidovje in polovico ulice, zunaj. Vseposod so bili razpeti rmenosinji trakovci ukrajinskih kolonij in na Poljskem konfisciranih zadnjih ukrajinskih polkov. Dva živorečja vena so poslali ukrajinski socialisti.

Cerkev je bila polna policije, brkatih stražnikov in urnih detektivov. V vstop je bil dovoljen le pesniški. Vsak obiskovalec se je moral poklopiti na posebni polji in zapustiti takoj cerkev skozi druga vrata. Množica je čakala zunaj.

V cerkvi so ostali razen vdove in hčerke le častni gostje: poljski vojni zastopniki, Čehoslovaki, Čužinci in na splošno začudenje tudi hetman Skoropadski.

Zunaj je policija ostro ogledovala skromno obličeno množico emigrantov: kakih 1500 ljudi.

Franczi obdružujejo obilico cvetja. Krsto je pričakoval zlat vez, poleg njega v vstvi deset in deset črnih kočij za povablence. Nastavljeni pogrebnege zavoda v frakih in cilindrih so pod vodstvom obritega ravnatelja v vijoličastem plašču in v svilenih dolenskih nogavicah. Služba se vleče: skozi odprta vrata se čuje ukrajinsko petje. iz kadihne hitke k nebu oblaki svetega dima.

Končno da "kardinal" znamenje: Pevec zapojejo "Večnaja pamjat" in vse poklekne. Kinoaparati prične bmeti. Nosači primejo težko hrastovo krsto, postavijo na voz in pokrijejo z rmenosinjim ogrinjalom. Povrh položijo svileni travejo in dve prekrižane kozke sablje, zvezane s črno tanjšico.

Od policije obkrožena procesija se pomika skozi latinsko četrt na pokopališče Montparnasse.

Na grobu služijo trije duhovniki: romunsko-pravoslavni, ukrajinski in katoliški. Veliki zbor zapoje "Večnaja pamjat" in značno ševčenkovo "Zopoved". Množica poje o "širokem Dnjepru in grobu v stapi". Ovetke zasije grob. Pogreb je končan.

Schwarzboršov proces se bo začel šele čez nekaj mesecev. Tedaj se bo izvedelo, kati nagibi so vodili morilca zadnjega hetmana.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Frigyés Karinty:

Spanje.

Gospod Nervozni je bil zopet nekam nervozen in raztresen: — sklenil je zvečer ob enajstih, da gre spat, ker je moral naslednje jutro vstati že ob sedmih. Pomislil je, zakaj, pa se spočetka kar ni mogel spomniti. Aha, zato, ker odpotuje. Odigral je hitro še dve partiji šaha, potem pa je vstal in se vlnudno poslovil: Oprostite, sedaj moram pa res domov.

Spotoma mu je šinilo v glavo: Jej, kako prav, da bom jutri tako rano vstal, se bom vsaj malo okopal. Kopel človeka kar poživl. Toda stoj, saj se ne morem okopati, ko pa odpotujem. Nič zato, mi vsaj ni treba zgodaj vstati.

Previdno je odprl vrata da bi ga nihče ne čul. Šele, ko je bil v sobi, se je domislil, da ni nikogar doma. Prižgal je električno luč in navil uro.

Udobno se je zleknil na postelji: na, pa spimo.

Tako je sklenil v mislih, energično in s trdnim povdorkom. No, pa zaspi, je ponovil s zanosom. Kaj pa je to? se je vprašal čez dve minuti, kaj še vedno ne spim? Vraga, kako naj pa jutri vstanem?

Aha, si je dejal, ko sta pretekli nadaljni dve minuti zdaj homo zaspi. Zda jci pa ga je streslo. Kak neprijeten občutek, — je pomislil: zdaj sem še pri zavesti, v naslednjem trenutku bom že brez zavesti, kakor kak mrtvak.

Ilpompa se je obrnil na drugo stran. Začel je razmotrivati: i, kakopak, če si neprisano ponavljam: no, zdaj bom zaspal, potem se ne morem zaspati, ker se ob tej misli vedno nanovo zbujam.

Kdor ima resen namen zaspati, ta si nikdar ne bo dejal, da mora zaspati, češ, da je zaspan, nego kratkoma zaspi in ne utegne pomisliti: sedaj spim in obratno.

Grom in strela, ga je ta logika razvnela. Ves potan je že. Treba je misliti že na kaj drugega, da ga bo medtem nenakoma zagrabil spanec, ne da bi mislil nanj. In se je zatopil v dogodke, ki so se mu pripetili čez dan. Pa ni bilo nič zanimivega na njih, razen morda tistih dveh partij šaha zvečer, ki sta gotovo bili zanimivi. Povsem nepričakovano je bil dal šah, ob strani je stal konj, tudi dama je bila zavarovana, in s tekačem je vzel dva kmeta po vrsti.

Obrnil se je hitro na postelji in se zagledal v temo. Ob mizi sta stala dva stola, eden se je čudno nagibal vstran. Kako neprijetno stoji ta stol! Treba bi ga bilo prestaviti. Aha, stol je za konjski skok oddaljen od omare; torej ga lahko z omaro vzamem in napovsem peči šah. Toda vmes stoji pijuvalnik, ki krije stol, torej ga ne morem vzeti. Vsekakor pa bo dobro, da ga premestim, sicer ne bo nič s spanjem.

Skočil je s postelje in prestavil stol. Nato je zopet legel. Zdaj je dobil, kaj mu je majnkalo: ležal je na sreu. Hitro se je obrnil na hrbet in se zagledal pred se. Tako, zdaj bo dobro. Sree funkcijonira enakomerno. Priluhnil je, če v resnici funkcijonira. Torej dobro.

Ah, blazina mu je tudi nagaja.

la. Prijel je ogel blazine, jo zmečkal in si jo potisnil pod glavo. — Čez dve minuti je dognal, da ne bo prej zaspal, dokler ne potegne blazine za en centimeter izpod vzgljaja. Sicer bi se bil še zadušil.

Tako, zdaj je vse v redu, le še odejo je treba popraviti pod kolenom. Ali takoj ga prevzame neprijeten občutek: če je odeja tako napeta, ne more z nogo nikamor. Sicer je res; čemu naj premika nogo, če misli zaspati! Pa mora biti že prav tako, drugače bi se mu zdelo, da je zvezan.

Nenadoma sune torej s kolenom k sebi, v brado, a obenem je potegnul tudi odejo in z leve je začel prihajati v posteljo ugoden hlad. Stegnil je desno nogo posev od sebe levo pa vstran čez posteljni rob in roko si je ovil dvakrat okoli vratu. Čez pol ure je potisnil glavo pod blazino, drugo blazino si je pa položil čez prsa. — Čez nadaljnje četrt ure je vrgel oboje blazini na drugi konec postelje, k nogam, in potegnul stegna pod odejo. Čez dvajset minut se je vrgel povprek čez posteljo in uprl podplate ob steno. Čez nadaljnih 35 minut mu je šinila v glavo edina možna rešitev: z glavo v ruho je legel na sredo postelje, razkoračil nogi v obe nasprotni smeri, z levo roko se je zaril med raztriti žimnici, z desno pa se oprijel za podpla desne noge.

Ob šestih zjutraj se je domislil, da je pozabil zatvoriti oči in da zato ni mogel zaspati.

Rad bi izvedel, kje se nahajata moj prijatelj FRANK SANTEL in moj bratranec JAK SIMČIČ, doma iz vasi Belske pri Postojni. Prosim cenjene rojake, da mi naznanijo ali pa naj se sama zgledita. — Frank Simčič, 1390 E. 49. St. Cleveland, O. (3x 6,78)

Pazite se ko okrevate po gripu, prehladu in flu.

Če se počutite slabotno, nervozno in izmučeno je to za vas svarilo. V teh stajalih se dobi novo zdravilo, ki dela čudeže. Če vam ga še ni predlisl vaš zdravnik, kar pojdite do lekarnarja in kupite steklenico tega zdravila, ki se imenuje Nuga-Tone. Vživate ga par dni in čuditi se boste kako hitro se vam vrača zdravje in moč. Naši fitateli naj zanesljivo poskusijo stekle Nuga-Tone, ker ista je prijetna priprava, ki hitro povrne moč, ojača silvo in celo in dela dobro kri. Daje čudvilajoči spanec in na prijeten način regulira želodec in čreva.

Izdelovalci Nuga Tone vedo tako dobro kaj je ista vstanu storiti za vas v takih slučajih, da prisilijo vse lekarnarje, da za njo jamčejo in vam povrnijo denar, če niste zadovoljni. Ogledite ali jamstvo na vsakem paketu. Priporočena, jamčena in naprodaj v vseh lekarnah. —Adv.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

DRUGO SKUPNO POTOVANJE V ITALIJO in JUGOSLAVIJO preko TRSTA
s parnikom **PRESIDENTE WILSON**
dne 6. JULIJA, 1926.

Parnik je bil popolnoma prenovljen in je sedaj kurjen z oljem ter ima 4 razrede: PRVI, DRUGI, POSEBNI in TRETJI RAZRED. VOZNI list I.H. razreda stane do Trsta \$85.06, za tja in nazaj pa \$162.00. Vozni list za takozvan "POSEBNI" razred stane do Trsta \$120.00, za tja in nazaj pa \$214.00. Vozni list za II. razred stane do Trsta \$135.00, za tja in nazaj pa \$243.00. Vozni davek \$5.00 je priložen pri vseh cenah. Otroci so v III. razredu do 1. leta prosti, od 1. do 5. let plačajo četrtino; od 5. do 10. leta plačajo polovico.

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

39

(Nadaljevanje.)

— Nesramno, — je šepetala grofica Simanska svoji sosedki. — Tega bi si nikdo nas drugih ne drznil. In kako stoji tukaj, izživalno, hladno, nedostojno, kot panavadi! Najraje bi ji povedala svoje mnenje.

— Strana smola, — si je mislil princ Filip, skoro sočutno ter vlekel svoje tenke brke. — Marsikateri je tukaj, ki ima še povsem drugačne stvari na vesti, a dokler ne izve svet o tem ničesar, se jo smatra za polnovredno. Da bi le vrag ne privedel semkaj te ženske, kajti jaz sem bil toliko pošten, da sem držal jezik za zobmi. Ni pa si drznil stopiti proti Veri, ter jo oprostiti strašne izolacije in zato je imel svoje prav posebne razloge.

Vera je stala dejansko popolnoma sama na istem prostoru, katerega je zavzemala, ko jo je pozdravila Miss Bridge. Izza onega časa je poteklo komaj par minut, a njej so se zdele kot cela večnost. Tukaj zbira družba jo je izobčila, dokler ne bo prišel Henrik ter jo dvignil iz globoke prepada, v katerega je sama skočila.

Ali pa mu bo to mogoče?

Naenkrat jo je prevzel veliko hrepenenje po Henriku. Kaj naj se počne tukaj? V svojem sreju ji je pač vsak navzoči odreknil pravico nadaljnjega obstanka in Georgini bo brez dvoma storila veliko uslugo, če izgine. Njene oči so poiskale Georgino in videla je, kako je govorila s Hilde in tudi zapazila preplašeni obraz slednje. Šele tedaj pa se je spomnila, da ni dosedaj izpregovorila niti ene besede. Kaj, če bi stopila pred zbrano družbo ter rekla:

— Motite se, ker se hočete motiti! Čeprav govori vse proti meni, sem prav tako brez madeža kot sem bila in če mi ne vrjamate, mi s tem dokazate, da dobro poznate skušnjave ter njene posledice.

Sram pošteno čuteče ženske pa ji je zapiral usta. Ali naj nudi tem ljudem drugi prizor? Nikdar se ni brigala zanje in tudi sedaj se ne izplača.

Premislila je razdaljo od mesta, kjer je stala pa do izhoda. Skušaj pa ji je bil naklonjen. Oznani se je večerjo. Sredi zmede, ki se je pojavila med gosti je šla gospa Konrid sama, a s ponosno dvignjeno glavo, skozi dvorano ter stopila v predsobo. Nikdo je ni oviral, le oči vseh so ji sledile.

— Zakaj je Vera odšla? — je vprašal državni svetnik svojo ženo. Le on sam ni ničesar zapazil o celem dogodku ter bil nedolžen kot jagnje.

Georgina se je ogorčeno ozrla vanj.

— Dobro, da ima vsaj toliko takta. Danes zvečer boš izvedel vse, Emil.

Komaj so odšli gostje ter pogasili luči, sta sedela oba v budoarju gope Herskot. Izmučena in v razbukanih živcih vsled nezasišene sameobvladavanja, katero je morala kazati tekoni teh ur, je bila Georgina manj kot kedaj poprej pripravljenost braniti Vero. S par stavki je pojasnila možu, kaj se je pripetilo ter zaključila:

— Tudi mi smo blamirani z njo vred. Tvoja dolžnost je iti k Veri in Ter Velpsu ter jima pojasniti, da je hitra poroka edina stvar, ki jima preostaja.

Herskot pa je zmajal z glavo.

— Ali si popolnoma gotova, Georgina? Ravno Vera, — jaz sem tudi moski, — in raditega ti pravim, da ne vrjame.

— Ti, Emil!

Iz njenih besed je zvenelo pomilovalno roganje.

— Zakaj pa je obstala kot grešnica, kateri se dokaže greh? Zakaj je molčala? Zakaj ni prišel Ter Velps, če ima resne namene? Ali veš odgovor na to? Tudi princ Filip jo je srečal v Monakovem, a je molčal o tem.

— Ali ti je danes to priznal?

— Dovolj jasno, tudi brez direktnih besed.

— Da, ti mladi ljudje, — je vklekljal državni svetnik jezno, — kako grdi so v splošnem! Vedno najdejo kak žitek v škandalu ter znajo dobro uničiti sloves ženske z majhno kretnjo ali namrdenjem obraza.

— Dragi zavodi se, — ga je svarila žena. — Vso svojo jezo iztresaš nad popolnoma neprizadetega. Miss Bridge, ne pa princ je napravila Vero popolnoma nemogočo. Storiš sem vse, ko sem ji hotela dati danes zvečer priliko, da se nekoliko pozabi ogo neumnost, ko je stregla Ter Velpsu. Ne bom občevala z osebo, ki se je tako blamirala in ne bom poznala Vero, dokler ne bo postala žena Ter Velpsa.

Emil je sočutno kimal z glavo.

— Ne moreš drugače nastopiti, Georgina, to dobro razumiem. — In isto zahtevam tudi od naše Hilde. Ljudje ne smejo govoriti o meni, da zanemarljiv materinske dolžnosti.

— Prav imaš, — je mrmral njen mož, a globoka žalost je zvenela iz njegovega glasu. Ni si mogel pomagati, žal mu je bilo za Vero.

— Ti pojdeš torej jutri k njej ter ji poveš, da morajo za enkrat prenehati vsi odnosi med nami. Prosim te, Emil, bodi vsaj enkrat trden in močan v tem, kar hočeš. Predober si v svojih oblikah, a sedaj moraš braniti čast družine in raditega moraš govoriti kot njen glavar. Ali me razumeš?

— Da.

— In boš ravnal po tem?

— Da.

— Reci ji, da ne sme napraviti nobenega poskusa, da bi se nam približala. In sedaj lahko noč, Emil, vsa zbita sem. Da se je morala pripetiti to ravno nam. Lahko noč!

Podala mu je roko, a on jo je potegnil k sebi ter jo iskreno poljubil.

Po onem srečanju z Juano je dospela Vera v predsobo. Tresoč se po celem telesu se je najprvo naslonila tam na zid. Služabnik je prišel ter jo vprašal, kaj želi. Zahtevala je obleko in voz. Celo v dragocenem kožu pu jo je stresal mraz.

Izobčena, izgnana, moralno križana, — in zakaj? Ker je govorila navidezno proti njej!

Prevzelo jo je blazno hrepenenje po Henriku, radi katerega je pretrpela vse to. Pogledala je na uro in bilo je komaj tri četrti na deset, torej še dosti časa, da ga obišče. V njegovem objemu, pod njegovimi poljubi bo skušala premagati vse, kar so ji storili tukaj. — Saj ji je vendar pomenjal vse na svetu.

Se vedno tresoč se, se je stisnila v kot voza. Takrat bo vendar prišel dan, ko bo stala zmagovalno svojim sovražnikom nasproti, ko bo postala žena Henrika in bo bogato odkodovana za

NAJBOLJ SPRETEN JAHAC

Mali Earl Sande je priznan kot najbolj spreten ameriški profesionalni jahac. Te dni mu je podelil župan James J. Walker (na desni) zlat bokal. Levo od njega je njegova žena.

vse, kar je sedaj pretrpela. Kako strastno je hrepenela po tem trenutku!

Voz se je ustavil in služabnik je odprl vrata.

— Vprašajte v prvem nadstropju, če je gospod Ter Velps doma in v takem slučaju naročite gospodinji, naj ga pokliče iz ateljeja, ker želi nekdo govoriti z njim. Imen ni treba imenovati.

Služabnik je izginil. Gospodinja je ležala bolna v postelji in ker ni bilo nikogar drugega, je odšel služabnik navzgor proti ateljeju.

Zgoraj je bilo zelo bučno. Ter Velps je slavil svoj povratek v krogu prijateljev-umetnikov. V družbi je bilo tudi par mladih deklic.

(Dalje prihodnjič.)

ABBE PAUL SCARRON:

Potujoči igralci.

Solnce je prehodilo že več kakor polovico svoje poti, in njih voz je drdral s pobočja hitreje, nego je hotel. Voz so vlekli štirje volji in kobil, njeno žrebe pa je kakor noro tekalo ob vozu in okoli njega. Voz je bil poln kovčgov, vreč in velikih zavojev poslikanega platna, na vrhu te piramide pa je sedela gospodična, oblečena napol gosposki, napol knetiški.

Mlad človek, čegar obraz je obetal prav tako veliko, kakor je njegova obleka obetala jako malo, je koračil ob vozu. Na obrazu je imel prilepjen velik obliž, ki mu je zakrival eno oko in pol lica, na ramih pa je nosil veliko puško. Nastrelil je mnogo šoj in kavk, ki si jih je obesil kakor širok trak preko prs. Tudi pišče in mlada raca sta mu visela na koncu traku, ker ju je bil menda ujel na svojem lovu spotoma. Namesto klobuka je nosil nočno čepico, ovito s podvezami nogavic raznih barv. To pokrivalo naj bi menda predstavljalo turban, ki ni bil še povsem gotov. Suknja mu je bila siva halja, prepasana z usnjanim jermenom, za katerim je tičal meč, ki je bil tako dolg, da pač ni bil uporabljiv. Njegove hlače so bile sešite z nogavicami; take hlače nosijo komedijantje, kadar predstavljajo kakega junaka starega veka, namesto čevljev pa je nosil antične, preko členkov oblatene sandale.

Starejši, nekoliko bolje, a tudi zelo slabo oblečen mož je stopal ob njem. Na hrbtu je nosil kontrabas in ker je korakal sklonjeno, je bil oddalec podoben želvi, ki hodi po zadnjih dveh nogah.

Karavana je prišla mimo krčme "pri srni". Pred vrati se je zbralo nekaj mešanov, čistih gospodov. Novost sprevoda in hrup pravega, ki so se kričeli gnetli okoli voza, je vzbudila njih pozornost. La Rappiniere, policijski pomočnik, je stopil iz družbe in z uradnim obrazom vprašal, kakšne vrste ljudje so potniki.

Mladi mož je odgovoril, ne da bi se doteknil svojega turbana, kajti z eno roko je držal puško, z drugo pa mečevo nožnico, da ga ni tolkla po nogi, da so Francozi po rojstvu in komedijantje po poklicu, da je njegov gledališki ime Destin in ime starega tovariša la Raneune, gospodična, ki sedi kar o valeča kolkla na bagazi, pa da se imenuje le Caverne.

La Rappiniere je bil takrat šaljivec mesta Mans, zato je vprašal mladeniča, obstoja li vsa igralska družba samo iz treh oseb.

"Naša družba", je odvrnil mladenič, "je prav tako popolna, kakor družba princea oraniškega ali vojvode epornoskega. Toda zaradi nesreče, ki nas je zadela v

koncu, ko se je vmešal hudič, ki nikoli ne spi, ter je zaključil tragedijo, sicer ne s smrtjo Marjamine in z obupom Herodezevim, nego s par sto udarci in klofutam, breami in neštevilnimi kletvicami.

V trenutku, ko si pripoveduje ta Herodež in Mariamne najhušše resnice, sta namreč prišla mestna gospodinja, ki so jima bili pobrali suknje, v samih hlačah in vsak s svojim loparjem v roki. Takoj sta opazila svoji suknji na Herodežu in njegovem partnerju.

"Ti pasjek, čemu si dal mojo suknjo temu pajacu?" se je vročečvrneji med njima zadržal na natakarija.

Revež ki je poznal sirovaka, je odgovoril ponižno, da on tega ni storil.

"Kdo pa, ti skopljenec?" je vprašal pretepač.

Natakar se ni upal zatožiti la Rappiniere, toda ta, zavedajoč se, da je sirovaka kos, se je dvignil s stola in dejal:

"Jaz sem to storil, kaj pa želite?"

"Vi ste osel!" je dejal oni in ga obenem udaril z loparjem po glavi.

La Rappiniere, ki je bil vajen, da je prve udarce vedno sam dajal, je bil zdaj, ko je prvi udarec prejel, od osuplosti kakor okamenel.

Morda bi bila stvar s tem zaključena, ako bi njegov sluga, ki je bil togotnejši od njega, ne planil na sirovaka ter mu prisolili udarce s pestjo v sredo obraza, ostale udarce pa, kamor so priletili.

La Rappiniere ga je hkratu naskočil od zadaj ter mu dal s točo klofut, kako je užaljen.

Sordnik nasprotnika je zdaj planil od zadaj na la Rappiniere, da bi ga odtrgal od žrtve, nekdo tretji na drugega, končno so skakali, mahali, pretepali, klofutali, brčali, preklinjali in kričali vsi ki so bili v sobi ter se je tepla vsa družba, oštrka pa je tulila, da ji polomijo vse pohištvo.

Bržčas bi se bili z nogami klopi, s pestmi in petami res pobili drug drugega. K sreči pa je na silni hrup prišel magistratovec... in pretepači so končno od trutenosti odnehali.

Nato so krvave glave umili z mrzlo vodo, zamenjali raztrgane suknje z novimi, nalepili nekaj obližev, zašli nekaj ran, postavili klopi na prejšnji prostor — in nedolgo nato ni od vsega boja ostalo nič drugega, kakor bešni obrazi obeh strank...

ODKRIZATI SE JE JE HOTEL

Pekarski pomočnik Bayi iz Žilina na Slovaškem se je hotel na originalen način odkrizati svoje boljše polovice. Nedavno sta skupaj v kino. Spotoma je mož razmišljal, da ima že dovolj zaskrbe, saj je bil oženjen že celo leto. Zato se je mora iznebiti. Šla sta baš čez most preko reke Vah. Mož se je ustavil in vzkliknil v pesniškem zanosu: — Pogled, dušica draga, kako krasno teče reka in ako divna je voda v srebrni mesečini! — Radovedna žena si je hotela ogledati tako lepo opisano vodo. Nagnila se je čez ograjo ter pogledala v reko. Tisti hip pa jo je zgrabil mož za nogo ter zakričal: — Zdaj pa še pokusi, kako imenitna je ta voda! — Dvignil je svojo ženo ter jo je vrgel v reko.

Žena je padla k sreči tako, da se ni pobila. Moževa ljubeznivost jo je tako presenetila, da niti na pomoč ni klicala. Začela je kar plavati. Mož je bil prepričan, da je napravil zakonski sreči enkrat za vselej konec. Zato je odšel domov, dočim je obvisela žena na stebri sredi reke. Škufajno je prišel mimo neki železničar, ki je potegnil nesrečnico na kopno. Takoj ko si je malo opomogla, je šla na orožniški opostajo ter ovadila moža. — Zadovoljen možiček je sladko spal ter sanjal o zlati slobodi, ko je potrkala na vrata nezprosna roka pravice. Vse ogorčen, da ga bude iz sna, je vstal ter odprl vrata — orožnikom, ki so ga aretirali in izročili sodišču. Zagovarjati se bo moral radi poskušene umora. Žena pa se le ni odkrizala.

Kretanje parnikov - Shipping News

8. Julija: Olympic, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
10. Julija: Cleveland, Cherbourg, Hamburg, York, Bremen.
13. Julija: Relance, Cherbourg, Hamburg.
14. Julija: Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
17. Julija: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Pennland, Cherbourg, Antwerp.
21. Julija: Mauretania, Cherbourg.

22. Julija: Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
24. Julija: Paris, Havre; Homeric, Cherbourg; Belgenland, Cherbourg, Antwerp; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
27. Julija: Resolute, Cherbourg, Hamburg.
28. Julija: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
29. Julija: Westphalia, Hamburg.
31. Julija: Zealand, Cherbourg, Antwerp; Bremen, Bremen.

NAJČISTEJA VOJNA V JUGOSLAVIJO
COSULICH
DIREKTA SMER
POTOVANJA
Kratka železniška vožnja
do doma po zmerni ceni.
Odplute proti Trstu in Dubrovniku:
PRESIDENTE WILSON
4. JULIJA — 31. AVGUSTA
MARTHA WASHINGTON
10. AVGUSTA — 30. SEPTEMBRA
Vprašajte za cene in potovalne bilježnice.
PHILIPS BROS., 2 West St., N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postavke ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nedržavljanom dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosilcu v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svoje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili steti v kvoto. Stariši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

FRANK SAKSER
STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda".

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR
za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred.

s naročilom pošljite enačko ali money order na:

"Glas Naroda"
82 Cortlandt St.,
New York, N. Y.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Pozor rojaki!

V zalogi imamo
SVETO PISMO
(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.